

Działalność Komisji Faunistycznej i jej raporty są sponsorowane przez:

Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2012

Komisja Faunistyczna

Niniejszy raport zawiera 731 obserwacji z roku sprawozdawczego oraz 68 z lat wcześniejszych (wyróżnione podaniem pełnego roku) – akceptowanych przez Komisję i tym samym uznawanych za stwierdzenia. Dotyczą one 108 gatunków i podgatunków. Około 8% zgłoszonych obserwacji nie uzyskało akceptacji (patrz aneks).

W roku 2012 do awifauny krajowej nie przybył żaden nowy gatunek, natomiast po raz pierwszy stwierdzono środkowoazjatycki podgatunek piegży *Sylvia curruca halimodendri/blythi*. Do najciekawszych stwierdzeń zaliczają się: drugie stwierdzenia biegusa biało-rzytznego *Calidris fuscicollis*, mewy różowej *Rhodostethia rosea* i świstunki iberyjskiej *Phylloscopus ibericus*, trzecie „bernikli czarnej” *Branta bernicla nigricans*, czwarte cyranki modroskrzydłej *Anas discors* i biegusa długoskrzydłego *C. bairdii* oraz piąte stwierdzenia biegusa tundrowego *C. pusilla* i modraczka *Tarsiger cyanurus*, wreszcie pierwszy od 62 lat pojaw strepeta *Tetrax tetrax*. Odnotowano drugie przypadki gniazdowania czapli nadobnej *Egretta garzetta* i sieweczki morskiej *Charadrius alexandrinus* oraz trzeci edredona *Somateria mollissima*, a także rekordowe liczby lęgowych par szablodzioba *Recurvirostra avosetta* i puszczyka mszarnego *Strix nebulosa* (po 8 par). Wyjątkowo liczne pojawy dotyczyły: kurnika *Buteo rufinus* (57), orła cesarskiego *Aquila heliaca* (7), szcudłaka *Himantopus himantopus* (34), biegusa arktycznego *C. melanotos* (18), orlicy *Larus ichthyaetus* (17), mewy polarnej *L. glaucoides* (12), a w przypadku mewy trójpalczastej *Rissa tridactyla* odnotowano bezprecedensowy nalot (146 stwierdzeń).

Stwierdzenia uszeregowano według regionów w kolejności alfabetycznej, a w obrębie województwa – chronologicznie. Kod liczbowy po nazwie gatunkowej w pierwszej części dotyczy okresu sprzed roku sprawozdawczego, a w drugiej – danych z tego roku; w obu przypadkach liczba stwierdzeń łamana przez liczbę osobników; symbol „n” wyraża liczby nieustalone, skrót „ca” liczby przybliżone. Stanowiska gatunków zagrożonych utajniono.

Wobec wzrastającej liczby stwierdzeń ptaków spoza polskich wód terytorialnych na Bałtyku, ale z polskiej strefy ekonomicznej, postanowiono włączać te obserwacje do raportu.

Komisja dziękuje D. Forsmanowi i D. Groenendijkowi za konsultacje w kilku trudnych przypadkach.

Wykaz stwierdzeń – *List of accepted records*

Kategorie A i C (pojawy naturalne – *natural occurrence*)

„Gęś grenlandzka” *Anser albifrons flavirostris*

4/4, 2/2

DOLNOŚLĄSKIE: 13.03.2011 – 1 ad. (foto), Ruda Sułowska, pow. milicki (A. Kuźnia).

PODLASKIE: 26.03.12. – 1 imm. (foto), Zajki, pow. moniecki; 24.04.12. – 1 ad. (wideo), Okrasin, pow. grajewski (M. Polakowski).

Gęś mała *Anser erythropus*

DOLNOŚLĄSKIE: 26.02.12. – 1 ad. (foto), Osiek, pow. trzebnicki (A. Kuźnia); 20.–21.10.12. – 1 ad. (foto), Jamnik, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz, D. Świtała), 09.–10.11.12. – 2 ad. (foto) tamże (W. Lenkiewicz).

ŁÓDZKIE: 21.10.12. – 2 ad. i 1 juv. (foto), zb. Jeziorsko (P. Białyomyzy, M. Elas, D. Sikora).

OPOLSKIE: 08.01.12. – 1 ad., Zb. Otmuchowski (P. Kołodziejczyk).

PODLASKIE: 17. i 24.03.12. – 1 ad. (foto), Brzeziny, pow. moniecki (G. Grygoruk, W. Piechowski); 26.03.12. – 1 ad. (foto), Zajki, pow. moniecki (P. Białyomyzy); 03.04.12. – 1 imm., Ruś, pow. łomżyński (M. Polakowski).

ŚLĄSKIE: 18.03.12. – 1 imm. (foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (M. Šerek, J. Havránek); 21.03.12. – 1 imm. (foto), zb. Dzierżno Duże, pow. gliwicki (R. Kruszyk).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 12.01.12. – 1 ad. (foto), Żuławy Cedyńskie, pow. gryfiński (D. Marchowski).

Bernikła kanadyjska *Branta canadensis*

POMORSKIE: 14.04. i 12.05.12. – 1 para z gniazdem, 1 para z 1 pull. (foto), Gdańsk Przy-
morze (A. Labudda).

„Bernikła czarna” *Branta bernicla nigricans*

2/2, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 07.11.12. – 1 ad. (foto), Pogorzelica, pow. gryficki (Z. Kajzer, S. Guentzel, M. Sołowiej).

✧ Trzecie stwierdzenie w kraju; poprzednich dokonano w latach 1998 i 2007 (Komisja Faun-
istyczna 2000a, 2008).

Bernikła rdzawoszyja *Branta ruficollis*

222/387, 0/0

PODKARPACKIE: 24.10.2009 – 1 os., Starzawa, pow. przemyski (J. Grzybek).

ŁÓDZKIE: 12.11.2011 – 3 os., zb. Jeziorsko (R. Włodarczyk).

Gęsiówka egipska *Alopochen aegyptiaca*

POMORSKIE: 23.05.12. – 1 para z 9 pull. (foto), Gdynia Oksywie (<http://gdynia-okszywie.mojeosiedle.pl>).

ŚLĄSKIE: 19.05.–07.06.12. – 1 para z 9 pull. (foto), Roszków, pow. raciborski (Z. Wnuk).

Mandarynka *Aix galericulata*

WIELKOPOLSKIE: 25.04.–01.06.12. – 1 para z 16 pull. (foto), Siedlec, pow. gostyński (A. Stankowski).

Rożeniec *Anas acuta*

LUBUSKIE: 07.05.12. – 1 para z gniazdem (foto), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (K. Wypychowski, M. Leszczyński, Ł. Ulbrych).

Cyranka modroskrzydła *Anas discors*

3/3, 1/1

PODLASKIE: 22.04.12. – 1 ♂ (fot. 1), zb. Siemianówka (P. Białomyzy, M. Wereszczuk).

✧ Czwarte stwierdzenie w kraju; poprzednie odnotowano w latach 1984, 1995 i 2001 (Tomiałojć & Stawarczyk 2003).

Helmiatka *Netta rufina*

OPOLSKIE: 30.05.12. – 1 ♀ z 4 pull. (foto), Januszkowice, pow. krapkowicki (W. Michalik, R. Świerad).

ŚLĄSKIE: 23.06. i 06.07.12. – 5 ♀♀ z 1–8 pull.–juv. (foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (M. Nagler); 01.08.12. – 3 ♀♀ z pull./juv. (foto), Landek, pow. bielski (J. Jagiełko); 18.08.12. – 1 ♀ z 3 juv. (foto), rez. Łęczczak, pow. raciborski (P. Łagosz).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 18.05.12. – 4 ♂♂, cn. 2 ♀♀ (foto), gniazdowanie prawdopodobne, jez. Warnołty, pow. piski (S. Czernek).

Podgorzałka *Aythya nyroca*

PODKARPACKIE: 05.–08.2011 – 4 ♀♀ z pull., Buda Stalowska, pow. tarnobrzegi (J. Grzybek).

LUBELSKIE: 05.–07.12. – 6–7 ♀♀ z pull., Sosnowica, 05.–07.12. – 1 ♀ z pull., Libiszów, pow. parczewski (M. Urban, M. Nieoczym, P. Szewczyk); 05.–07.12. – 4–6 ♀♀ z pull. (foto), Stary Brus, pow. włodawski (M. Urban, Z. Paśnik; 21. i 23.07.12. – cn. 5 ♀♀ z

Fot. 1. Cyranka modroskrzydła *Anas discors*, zb. Siemianówka, kwiecień 2012 (fot. M. Wereszczuk) – *Blue-winged Teal, Siemianówka Reservoir, April 2012*

pull. (foto), Jez. Wytyckie, pow. włodawski (M. Urban, Ł. Bednarz, P. Szewczyk); 04.08.12. – 1 ♀ z 4 pull. (foto), zb. Nielisz, pow. zamojski (S. i A. Aftyka, P. Stachyra).
PODKARPACKIE: 05.–08.12. – 6 ♀♀ z pull., Buda Stalowska, pow. tarnobrzeski (J. Grzybek).

Edredon *Somateria mollissima*

POMORSKIE: 01.06.12. – 1 ♀ z 4 pull., 05.06.–29.07.12. – taż z 3 pull.–juv. (foto, wideo), Gdańsk Port Północny (P. Zięcik, M. Ściborski).

✧ Trzecie stwierdzenie lęgu w kraju.

Birginiak *Polysticta stelleri*

ca 98/236, 3/3

POMORSKIE: 11.02.12. – 1 ♀ (fot. 2), Mikoszewo, pow. nowodworski (P. Stańczak); 04.03.12. – 1 ♂ imm. (wideo), Gdańsk Świbno (N. Stankiewicz).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 26.10.12. – 1 ♀ (foto), Dąbkowice, pow. sławieński (M. Polakowski).

✧ Pierwsze pojawy od roku 2006 (Komisja Faunistyczna 2007).

Mieszaniec *Bucephala clangula* × *Mergellus albellus*

MAZOWIECKIE: 13.03.2011 – 1 ♂ (foto), Michałowo, pow. ostrołęcki (S. Sosnowski i inni).

OPOLSKIE: 12.03.2011 i 05.03.12. – 1 ♂ (foto), Nysa (pow.) (J. Wójcicki).

Sterniczka *Oxyura leucocephala*

15/16, 1/1

WIELKOPOLSKIE: 28.10.–05.12.12. – 1 ♀/imm. (fot. 3), zb. Pokrzywnica, pow. kaliski, 08.12.12. – tenże, Kalisz (M. Faber, P. Malczyk, www.birdwatching.pl).

Sterniczka jamajska *Oxyura jamaicensis*

10/10, 2/2

ŚLĄSKIE: 26.11.12. – 1 ♀/imm. (foto), Wiśła Wielka, pow. pszczyński (R. Zbroński).

WIELKOPOLSKIE: 04.–26.05.12. – 1 ♂ (fot. 4), Dębica, pow. ostrowski (M. Antczak, www.clanga.com).

Lodowiec *Gavia immer*

ca 67/ca 68, 4/4

ZACHODNIOPOMORSKIE: 06.04.12. – 1 ad. (foto), Bałtyk, 16 mil N od Pobierowa, pow. gryficki (S. Guentzel, Z. Kajzer, D. Marchowski); 10.05.12. – 1 ad. (fot. 5), Bałtyk, 8

Fot. 2. Birginiak *Polysticta stelleri*, Mikoszewo, luty 2012 (fot. P. Stańczak) – *Steller's Eider*, Mikoszewo, February 2012

Fot. 3. Sterniczka *Oxyura leucocephala*, zb. Pokrzywnica, październik–grudzień 2012 (fot. M. Faber) – *White-headed Duck*, Pokrzywnica Reservoir, October–December 2012

Fot. 4. Sterniczka jamajska *Oxyura jamaicensis*, Dębница, maj 2012 (fot. M. Antczak) – Ruddy Duck, Dębница, May 2012

mil N od Rewala, pow. gryficki (Z. Kajzer, M. Jasiński, D. Marchowski); 08.10.12. – 1 ad., Darłówko, pow. sławieński (M. Polakowski, M. Urbański); 10.11.12. – 1 ad. (foto), Trzęsacz, pow. gryficki (Z. Kajzer).

Nur białodzioby *Gavia adamsii*

26/26, 2/2

POMORSKIE: 10.10.12. – 1 os. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Kośmicki); 24.11.12. – 1 os. (foto), Zatoka Gdańska (P. Kołodziejczyk i inni).

Kormoran mały *Phalacrocorax pygmeus*

116/229, 2/2

PODKARPACKIE: 15.03.2009 – 1 imm., Buda Stalowska, pow. tarnobrzeski (J. Grzybek, S. Watras); 29.04.2009 – 1 imm., Starzawa, pow. przemyski (J. Grzybek).
PODKARPACKIE: 23.09.12. – 1 os., Buda Stalowska, pow. tarnobrzeski (S. Watras, P. Kawa), 28.10.12. – 1 os. tamże (P. Kawa).

◇ Drugi z kolei słaby rok dla tego gatunku.

Fot. 5. Lodowiec *Gavia immer*, Bałtyk k. Rewala, maj 2012 (fot. Z. Kajzer) – Great Northern Diver, Baltic offshore near Rewal, May 2012

Czapla modronosa *Ardeola ralloides*

72/79, 1/1

ŚLĄSKIE: 12.05.12. – 1 ad. (foto), Roszków, pow. raciborski (R. Zbroński i inni).

Czapla złotawa *Bubulcus ibis*

8/8, 3/3

DOLNOŚLĄSKIE: 22.04.12. – 1 ad. (fot. 6), Goliszów, pow. legnicki (M. Kapelski).

Fot. 6. Czapla złotawa *Bubulcus ibis*, Goliszów, kwiecień 2012 (fot. M. Kapelski) – *Cattle Egret*, Goliszów, April 2012

LUBUSKIE: 14.04.12. – 1 ad., Słońsk, pow. sulęciński (S. Rubacha).

ŚLĄSKIE: 23.04.12. – 1 os. (foto), Okołówice, pow. częstochowski (G. Kaczorowski).

✧ Aż trzy stwierdzenia po 5-letniej przerwie (Komisja Faunistyczna 2008).

Czapla nadobna *Egretta garzetta*

ŚLĄSKIE: 16. i 23.06.12. – 1 para z 3 pull. (foto), Ochaby, pow. cieszyński (J. Betleja, M. Ledwoń).

✧ Drugie stwierdzenie lęgu w kraju; poprzednie miało miejsce w roku 2003 (Betleja & Górczewski 2004).

Czapla biała *Egretta alba*

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 11.06.2010 – 3 pary, gniazdowanie prawdopodobne, Sątopy-Samulewo, pow. bartoszycki (A. Sikora).

ŁÓDZKIE: 05.–30.06.12. – 30 par z gniazdami, zb. Jeziorisko (R. Włodarczyk, K. Kaczmarek, T. Janiszewski).

PODLASKIE: 04.06.12. – 116 par z pull. (foto), Łoje-Awissa, pow. grajewski (M. Wereszczuk i inni).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 04.06.12. – 8 par, 28 pull. (foto), jez. Gołdapiwo, pow. giżycki (S. Czernek i inni); 09.06.12. – 3–4 par, gniazdowanie prawdopodobne, Sątopy-Samulewo, pow. bartoszycki (A. Sikora).

✧ W roku 2012 populacja krajowa ponownie wzrosła, choć wiedza o jej liczebności pozostaje niepełna wobec braku danych o koloniach na Lubelszczyźnie.

Ibis kasztanowaty *Plegadis falcinellus*

ca 50/n+44, 5/12

LUBUSKIE: 02.–12.05.12. – 3 ad. (foto), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (M. Leszczyński i inni).

MAŁOPOLSKIE: 28.04.12. – 3 ad. (foto), Lipnica Wielka, pow. nowotarski (D. Karaska, M. Hrouzek, T. Grim).

OPOLSKIE: 03.05.12. – 3 ad. (foto), Zb. Otmuchowski (K. i J. Sapieha).

PODLASKIE: 22. i 24.04.12. – 1 os. (foto), zb. Siemianówka (M. Wereszczuk i inni).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 10.04.12. – 2 imm. (foto), Stara Rudnica, pow. gryfiński (J.-W. Dettmann).

✧ To najliczniejszy pojaw tego gatunku odnotowany dotychczas w kraju.

Warzęcha *Platalea leucorodia*

135/213, 8/23

PODKARPACKIE: 29.04.2009 – 1 ad., Starzawa, pow. przemyski, 09.05.2009 – 2 ad. (foto), Buda Stalowska, pow. tarnobrzegi (J. Grzybek).

DOLNOŚLĄSKIE: 02.05.12. – 5 ad., 04.–05.05.12. – 2 ad. (foto), Stawno, pow. milicki (B. Orłowska i inni); 13.10.12. – 1 juv. i 1 os. (foto), Przemków, pow. polkowicki (M. Kapelski, A. Chlebowski, M. Cieślak), 18.11.12. – 2 ad. (foto) tamże (P. Maślikowski, M. Gajerski).

LUBELSKIE: 05.04.12. – 5 ad. (foto), Leszczany, pow. chełmski (M. Urban).

LUBUSKIE: 05.–19.05.12. – 5 ad. (foto), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (S. Rubacha i inni).

OPOLSKIE: 03.05.12. – 1 ad., 10.05.12. – 2 ad. (foto), Zb. Nyski (J. i W. Wójcicy).

PODKARPACKIE: 15. i 17.10.12. – 1 juv. (foto), Buda Stalowska, pow. tarnobrzegi (D. Sikora, J. Grzybek).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 03.06.12. – 1 ad. (foto), Ustnik, pow. olsztyński (K. Jankowski).

✧ Najliczniejszy pojaw od roku 2002, gdy w 15 stwierdzeniach odnotowano 31 osobników (Komisja Faunistyczna 2003).

Sęp płowy *Gyps fulvus*

ca 63/ca 93, 2/2

POMORSKIE: 23.08.2003 – 1 juv. z chorwacką obrączką, schwytany (foto), Sarbsk, pow. łęborski (B. Kotlarz, T. Kłosowski).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 06.08.12. – 1 imm. (4. r.kal.) z serbską obrączką, schwytany (foto), Dębinek, pow. bydgoski (R. Nowicka, M. Krzywdziński).

MAZOWIECKIE: 10.–30.10.12. – 1 juv. (fot. 7), okolice Płocka (pow.) (M. Nawrocki).

Gadożer *Circaetus gallicus*

KUJAWSKO-POMORSKIE: 24.08.12. – 1 juv. (foto), Jez. Rakutowskie, pow. włocławski (S. Rusiecki i inni).

LUBELSKIE: 10.04.–16.08.12. – 1 para z gniazdem (foto), pow. biłgorajski (P. Stachyra i inni); 05.–06.12. – 1 para (foto), gniazdowanie niepewne, Lasy Włodawskie (S. Aftyka, S. Śliwiński).

PODKARPACKIE: 07.04.–03.09.12. – 1 para z 1 pull. (foto), pow. nizański (S. Śliwiński i inni); 06.05.12. – 1 os. (foto), Niemstów, pow. lubaczowski (P. Stachyra).

PODLASKIE: 15.05.12. – 1 os., Bagno Pulwy, pow. łomżyński (E.W. Nieuwstraten i inni); 27.05.12. – 1 imm. (foto), Hajnówka (pow.) (P. Gryz i inni); 23.06.12. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Długa Luka, pow. moniecki (M. Białek, M. Zygmunt, M. Jankowski).

Fot. 7. Sęp płowy *Gyps fulvus*, okolice Płocka, październik 2012 (fot. M. Nawrocki) – Griffon Vulture, vicinity of Plock, October 2012

ŚLĄSKIE: 04.09.12. – 1 os., Międzybrodzie Żywieckie, pow. żywiecki (S. Gacek, C. Zontek).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 11.05.12. – 1 ad. (foto), Górki, pow. buski (M. Jantarski).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 11.07.12. – 1 imm. (3. r.kal.; foto), Koszelewy, pow. działdowski (M. i J. Jaroszewscy).

Błotniak stepowy *Circus macrourus*

n+209/n+220, 38/47

PODKARPACKIE: 18.04.2008 – 1 ♂ ad., Starzawa, pow. przemyski (J. Grzybek, H. Kurek); 08.09.2011 – 1 ♂ ad. (foto), Grodzisko Dolne, pow. leżajski (J. Grzybek).

WIELKOPOLSKIE: 08.04.2011 – 1 ♀ ad. (foto), Łobez, pow. jarociński (J. Pietrowiak).

DOLNOŚLĄSKIE: 19.09.12. – 1 juv. (foto), Przecławice, pow. wrocławski (K. Ostrowski); 14.10.12. – 1 juv. (foto), Marcinkowice, pow. wrocławski (K. Ostrowski).

LUBELSKIE: 10.04.12. – 1 ♂ ad., Leszkowice, pow. lubartowski (R. Szczęch); 28.08.12. – 1 ♂ ad. (foto), Puszcza Solska, pow. biłgorajski, 31.08.12. – 1 ♂ ad. (foto), Chłopiatyn, pow. hrubieszowski (D. i J. Gawroński); 01.09.12. – 1 ♂ ad., Osowa, pow. lubelski (T. Frączek); 08.09.12. – 1 ♂ subad. (foto), Maciejów, pow. krasnostawski (M. Kaczor); 09.09.12. – 1 ♂ ad. (foto), Oserdów, pow. tomaszowski (K. Ostrowski, M. Domagała, M. Kowalski); 25.09.12. – 1 juv. (foto), Mikulin, pow. tomaszowski (W. Gargoła).

ŁÓDZKIE: 22.09.12. – 1 ♂ ad. (foto), Nowa Wieś/Stara Wieś, pow. piotrkowski (A. Kornacki).

OPOLSKIE: 18.09.12. – 1 juv. (video), Mieszkowice, pow. prudnicki (P. Kołodziejczyk).

MAZOWIECKIE: 26.09.12. – 1 ♂ ad. (foto), Przasnysz (pow.) (P. Zientek); 28.09.12. – 1 ♂ ad. (foto), Jaktorów, pow. grodziski (J. Gawroński).

- PODKARPACKIE: 02.04.12. – 1 ♂ ad. (foto), Wrocanka, pow. krośnieński (W. Guzik); 07.04.12. – 1 ♂ ad. (foto), Wzdów, pow. brzozowski (T. Folta).
- PODLASKIE: 28.08.12. – 1 ♂ ad. (foto), Hieronimowo, pow. białostocki (A. Grabowska), 01.09.12. – 1 ♂ ad. (foto) tamże (G. Grygoruk); 21.09.12. – 1 ♂ ad., Ciefuszki, pow. białostocki (M. Korniluk, M. Lotowska).
- POMORSKIE: 10.04.12. – 1 ♀ ad. (foto), Kuźnica, pow. pucki, 11.04.12. – 2 ♂♂ ad. i 1 ♂ imm. (3. r.kal.; foto) tamże (D. Kilon); 18.04.12. – 1 ♂ ad., 1 imm. (3. r.kal.) (foto) Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn i inni), 19.04.12. – 1 ♂ imm. (3. r.kal.) tamże (J. Lontkowski), 26.04.12. – 1 imm. (foto) tamże (A. Janczyszyn, S. Kołodziej, T. Kozakiewicz); 28.04.12. – 1 juv. (2. r.kal.; foto), Kuźnica, pow. pucki, 29.04.12. – 1 imm. (2. r.kal.; foto) tamże, 30.04.12. – 1 ♂ ad. i 1 ♂ imm. (2. r.kal.; foto) tamże (D. Kilon i inni); 29.04.12. – 1 juv. (2. r.kal.; foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (T. Kozakiewicz); 03.05.12. – 2 juv. (2. r.kal.; foto), Kuźnica, pow. pucki (M. Sołowiej i inni); 24.08.12. – 1 ♂ imm. (2. r.kal.; foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Kościcka, T. Kozakiewicz, S. Watras), 28.08.12. – 1 ♂ ad. (foto) tamże (G. Bela, B. Więckowska, M. Wawrowicz), 10.09.12. – 1 ♂ imm. (2. r.kal.; foto) tamże (A. Janczyszyn, S. Kołodziej), 18.09.12. – 1 ♂ ad. (foto) tamże (K. i I. Żyśko), 25.09.12. – 1 ♂ subad. (foto) tamże (A. Janczyszyn); 26.09.12. – 1 ♂ ad., Przebrno, pow. nowodworski (P. Czechowski, K. Zwoliński, A. Dławichowska); 03.10.12. – 1 ♂ imm. (2. r.kal.; foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn, J. Betleja, S. Czyż).
- ŚWIĘTOKRZYSKIE: 04.09.12. – 1 ♀ imm. (2. r.kal.; foto), Palonki, pow. buski (J. Sułek).
- WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 03.05.12. – 1 ♂ ad. (foto), Durąg, pow. ostródzki (K. Jankowski).
- ZACHODNIOPOMORSKIE: 14.04.12. – 1 ♂ ad. (foto), Stara Rudnica, pow. gryfiński (S. Guentzel, J.-W. Dettmann); 27.04.12. – 1 juv. (2. r.kal.; foto), Wiejkowo, pow. kamieński (M. Barcz).
- ✧ Zarówno liczba stwierdzeń, jak i intensywność przelotu były porównywalne z rokiem poprzednim (Komisja Faunistyczna 2012).

Kurhannik *Buteo rufinus*

122/129, 57/63

- MAZOWIECKIE: 10.09.2011 – 1 ad., Głuchówek, pow. siedlecki (A. Dombrowski).
- LUBELSKIE: 21.06.12. – 1 ad., Puszcza Solska, pow. biłgorajski (D. i J. Gawrońscy); 01.07.12. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Ulów, pow. tomaszowski (W. Gargoła); 01.07.–12.08.12. – 1 os. (foto), 04.–28.07.12. – 1 os. (foto), 27.07.12. – 1 os., 29.07.12. – 1 os. (foto), Czołki/Sitno, pow. zamojski (M. i K. Pieńkosz, K. Rydel); 13.07.12. – 1 imm. (foto), Wierzbica, pow. tomaszowski (K. Ostrowski i inni); 24.07.12. – 1 ad. (foto), Mełgiew, pow. świdnicki (W. Gustaw); 28.07.12. – 1 ad. (foto), Jarczów, pow. tomaszowski (M. Przepiórka); 28.07.–19.08.12. – 1 imm. (foto), Oserdów, pow. tomaszowski (M. Przepiórka i inni); 29.07.–05.08.12. – 1 subad. (foto), Budynin, pow. tomaszowski, 04.–25.08.12. – 1 subad. (foto) tamże (S. Aftyka i inni); 04.–26.08.12. – 1 juv. (foto), Setniki, pow. hrubieszowski (M. Przepiórka i inni); 05.08.12. – 1 juv. (foto), Krzewica, pow. tomaszowski (S. Aftyka); 29. i 31.08.12. – 1 imm. (3. r.kal.; foto), Chłopiatyn, pow. hrubieszowski, 31.08.12. – 1 ad. (foto) tamże, 31.08. i 10.09.12. – 1 ad. (foto) tamże (D. i J. Gawrońscy i inni), 31.08.12. – 1 imm. (foto) tamże (D. i J. Gawrońscy); 31.08.–01.09.12. – 1 os. (foto), Oserdów, pow. tomaszowski (D. i J. Gawrońscy); 01.09.12. – 1 ad. i 2 imm. (foto), Budynin/Oserdów, pow. tomaszowski (P. Stachyra, R. Cymbała); 01.09.12. – 1 ad. (foto), Kościaszyn,

Fot. 8. Kurhannik *Buteo rufinus*, Grodkowice, wrzesień 2012 (fot. R. Kostuch) – Long-legged Buzzard, Grodkowice, September 2012

pow. hrubieszowski (M. Przepiórka, J. Mydlak); 01.09.12. – 1 ad. (foto), Myców, pow. hrubieszowski (D. i J. Gawrońscy), 30.09.12. – 1 ad. tamże (S. i A. Aftyka); 08.–24.09.12. – 1 imm. (foto), Sitno, pow. zamojski (M. i K. Pieńkosz, K. Rydel); 14.09.12. – 2 imm. (foto), Dębina-Osada, pow. tomaszowski (W. Gargoła); 16.09.12. – 1 os. (foto), Żabno Kolonia, pow. biłgorajski (S. Śliwiński); 21.09.12. – 1 imm. (foto), Krzewica, pow. tomaszowski (W. Gargoła, R. Cymbała); 18.10.12. – 1 imm. (foto), Zimno, pow. tomaszowski (W. Gargoła); 21.10.12. – 1 juv. (foto), Machnówek, pow. tomaszowski (S. Śliwiński, K. Kasperek).

LUBUSKIE: 11.09.12. – 1 imm. (foto), Santok, pow. gorzowski (M. Koitka).

MAŁOPOLSKIE: 26.–27.08.12. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), 29.09.12. – 1 imm. (3. r.kal.; fot. 8), Grodkowice, pow. wielicki (M. Baran, A. Biszyga, R. Kostuch), 26.–27.09.12. – 1 juv. (foto) tamże (M. Kata); 07.09.12. – 1 imm. (foto), Trybsz, pow. nowotarski (A.F. Felger i inni); 30.12.12. – 1 subad. (foto), Podłęże, pow. chrzanowski (M. Ciołczyk).

MAZOWIECKIE: 23.08.12. – 1 juv. i 1 ad., Chromna, pow. siedlecki, 31.08.12. – 1 ad. tamże (A. Dombrowski); 04.09.12. – 1 juv. (foto), Przesmyki, pow. siedlecki (A. Goławski).

OPOLSKIE: 26.08.12. – 1 juv. (foto), Mierzęcin, pow. kędzierzyńsko-kozielski (R. Świerad); 04.09.12. – 1 subad. (foto), Kalinowice, pow. strzelecki (R. Świerad); 09.09.12. – 1 imm., Mierzęcin, pow. kędzierzyńsko-kozielski (A. i T. Tańczuk); 10.09.12. – 1 imm. (foto), Kazimierz, pow. prudnicki (M. Domagała, M. Kowalski); 26.09.12. – 1 os. (foto), Głogówek/Wróblin, pow. prudnicki (M. Janosz, R. Zbroński).

PODKARPACKIE: 13.06.12. – 1 imm., Pielnia, pow. sanocki (D. Nowak); 03.07.12. – 1 ad., Nowy Łupków, pow. sanocki (B. Kwarciany); 10.08.12. – 1 ad. (foto), Torki, pow. przemyski (P. Malczyk); 19.08.12. – 1 os. (foto), Nowe Siolo, pow. lubaczowski (P.

Kawa, W. Ciesielka); 30.08. i 04.09.12. – 1 ad. i 1 juv. (foto), Samokłęski, pow. jasielski (W. Guzik, D. Nowak); 07.09.12. – 1 juv. (foto), Ujezna, pow. przeworski (J. Grzybek); 25.09.12. – 1 os. (foto), Osiek Jasielski, pow. jasielski (D. Nowak); 30.09.12. – 1 os. (foto), Wierzbna/Rozbórz, pow. jarosławski (D. Sikora).

PODLASKIE: 12.08.12. – 1 os., Ostrówek, pow. sokólski (M. Polakowski, M. Broniszewska).

POMORSKIE: 23.09.–14.10.12. – 1 juv. (foto), Tczew (pow.) (M. Przysański i inni).

ŚLĄSKIE: 06.09.12. – 1 juv. (foto), Frelichów, pow. cieszyński (K. Liersz-Żelasko i inni).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 14.07.12. – 1 imm. (foto), Niegosławice, pow. jędrzejowski (J. Sułek); 20.07.12. – 1 os. (foto), Czarkowy, pow. buski (A. Chwierut); 15.09.12. – 1 juv. (foto), Zwola, pow. opatowski (T. Bracik); 04.10.12. – 1 ad., Stąporków, pow. konecki (P. Dębowski).

WIELKOPOLSKIE: 01.–30.09.12. – 1 ad. (foto), Trzcieliny, Tarchały Wielkie i Papiernia, pow. ostrowski (S. Niziński, M. Radziszewski, M. Antczak, www.clanga.com).

✧ Latem i jesienią 2012 wystąpił bezprecedensowy nalot tego gatunku, który objął swym zasięgiem niemal cały kraj, przy czym prawie połowę stwierdzeń odnotowano na Lubelszczyźnie.

Orlik grubodzioby *Aquila clanga*

LUBELSKIE: 21.–22.04.12. – 1 ad. (foto), 28.07.12. – 1 ad. (lęg mieszany z *A. pomarina*; foto), pow. włodawski (D. i J. Gawrońscy); 10.05.–27.07.12. – 1 ♀ subad. w parze z ♂ *A. pomarina* (foto), pow. włodawski (J. Wójciak, S. Aftyka); 20.06.12. – 1 ad. (foto), dolina Sołokiji, pow. tomaszowski (D. i J. Gawrońscy).

LUBUSKIE: 27.05.12. – 1 juv. (2. r.kal.; foto), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (S. i J. Odrykocscy).

ŁÓDZKIE: 30.05.12. – 1 juv. (foto), Lubochnia, pow. tomaszowski (M. Mucha).

PODLASKIE–MAZOWIECKIE–WIELKOPOLSKIE–DOLNOŚLĄSKIE: 12.–31.10.12. – 1 juv. z nadajnikiem sat. (odczyt J. Lontkowski), 15.10.12. – tenże (foto), Kownaty, pow. przasnyski (P. Zientek).

POMORSKIE: 20.04.12. – 1 imm. (foto), Gniezdzewo, pow. pucki (P. Zieliński).

Mieszaniec *Aquila clanga* × *A. pomarina*

LUBELSKIE: 28.07.–08.09.12. – 1 juv. (foto), pow. włodawski (D. i J. Gawrońscy); 06.–07.09.12. – 1 juv. (foto), Krzewica, pow. tomaszowski (W. Gargoła, R. Cymbała, M. Przepiórka).

PODLASKIE: 08.07.12. – 1 pull. (foto), pow. hajnowski (P. Mirski, T. Tumiel).

Orzeł cesarski *Aquila heliaca*

27/30, 7/7

PODKARPACKIE–MAŁOPOLSKIE–PODKARPACKIE: 21.–26.04.2011 – 1 juv. (2. r.kal.) z nadajnikiem sat. (mapa) (<http://corvus.bspb.org:8001/birdtrackingreport>, odczyt M. Radziszewski).

PODKARPACKIE: 22.06.2011 – 1 imm. (3. r.kal.), Otryt, Dwernik, pow. bieszczadzki (Ł. Czajka).

DOLNOŚLĄSKIE: 13.04.12. – 1 juv. (foto), Wałbrzych (pow.) (K. Żarkowski).

LUBELSKIE: 14.07.12. – 1 imm. (3. r.kal.; foto), Poturzyn, pow. tomaszowski (M. Przepiórka i inni).

ŁÓDZKIE: 03.05.12. – 1 imm. (4. r.kal.; fot. 9), Chyleniec, pow. łowicki (M. Maniakowski).

OPOLSKIE: 06.09.12. – 1 juv. (foto), Gościęcín, pow. kędzierzyńsko-kozielski (W. Michalik).

Fot. 9. Orzeł cesarski *Aquila heliaca*, Chyleniec, maj 2012 (fot. M. Maniakowski) – *Imperial Eagle, Chyleniec, May 2012*

PODKARPACKIE: 17.03.12. – 1 juv. (wideo), Lutowiska, pow. bieszczadzki (K. Skrok);
17.03.12. – 1 juv. (foto), Grab, pow. jasielski (A.F. Felger i inni).
WIELKOPOLSKIE: 26.09.12. – 1 juv./imm., Rychtal, pow. kępiński (T. Drazny).
✧ Rekordowy rok z siedmioma obserwacjami wyłącznie niedorosłych osobników.

Orzełek *Aquila pennata*

DOLNOŚLĄSKIE: 10.09.12. – 1 os. (odm. jasna), Krzeszów, pow. kamiennogórski (P. Wasiak).
LUBELSKIE: 03.06.12. – 1 os. (odm. jasna; foto), Podlas, pow. biłgorajski (P. Stachyra, W. Michalczyk); 09.09.12. – 1 os. (odm. jasna), Tchórzew, pow. radzyński (R. Szczęch).
PODKARPACKIE: 23.07.12. – 1 ad. (odm. jasna), Bratkowice, pow. rzeszowski (J. Ciosek).
PODLASKIE: 20.05.12. – 1 ad. (odm. jasna), Stare Masiewo, pow. hajnowski (D. i M. Świtała).
ŚLĄSKIE: 06.05.12. – 1 os. (odm. jasna), Aleksandria, pow. częstochowski (R. Ociepa).

Sokół skalny *Falco eleonorae*

10/10, 1/1

OPOLSKIE: 03.09.12. – 1 ad. (odm. ciemna), Zb. Otmuchowski (M. Domagała).
✧ Pierwsze stwierdzenie od roku 2002 (Komisja Faunistyczna 2003).

Raróg *Falco cherrug*

88/91, 6/6

PODKARPACKIE: 16.–17.07.2009 – 1 juv. z nadajnikiem sat. (mapa) 15.04.2010 – tenże (mapa) oraz
PODKARPACKIE–MAŁOPOLSKIE: 27.–28., i 21.–22.04.2011 – tenże (mapa) (www.sakerlife.mme.hu, odczyt M. Radziszewski).

MAŁOPOLSKIE: 14.–16.07.2011 – 1 juv. z nadajnikiem sat. (mapa) oraz
 LUBUSKIE–ZACHODNIOPOMORSKIE–POMORSKIE: 01.–04.2012. temże (mapa) (www.sakerlife.mme.hu, odczyt M. Radziszewski).
 PODKARPACKIE: 04.08.2011 – 1 juv. z nadajnikiem sat. (mapa) (www.sakerlife.mme.hu, odczyt M. Radziszewski).
 DOLNOŚLĄSKIE: 15.07.12. – 1 juv. (foto), Łukaszów, pow. złotoryjski (S. Rubacha, A. Wąsicki).
 KUJAWSKO-POMORSKIE: 25.03.12. – 1 juv. (foto), Jez. Rakutowskie, pow. włocławski (P. Zieliński).
 LUBELSKIE: 29.06.12. – 1 imm. (foto), Przeorsk, pow. tomaszowski (W. Gargoła); 29.07.12. – 1 juv. (foto), Oserdów, pow. tomaszowski (S. Śliwiński, M. Przepiórka).
 OPOLSKIE: 10.09.12. – 1 juv. (foto), Opatrzność/Borzysławice, pow. kędzierzyńsko-kozielski (R. Cisakowski).
 PODKARPACKIE: 08.07.12. – 1 juv. z nadajnikiem sat. (mapa) (www.sakerlife.mme.hu, odczyt M. Radziszewski).
 ŚLĄSKIE: 18.09. i 04.10.12. – 1 ad., Międzybrodzie Żywieckie, pow. żywiecki (S. Gacek, J. Wróbel, C. Zontek).

Sokół wędrowny *Falco peregrinus*

DOLNOŚLĄSKIE: 05.2008 – 1 para z 2 juv. (foto), pow. kłodzki (R. Mikusek), 27.04.–15.06.2009 – 1 para z 2 pull.–pull./juv. (foto) tamże (R. Mikusek, J. Lontkowski, T. Belka); 04.–05.2010 – 1 para z 1 pull. (foto), pow. kłodzki (M. Bryja, R. Mikusek).
 DOLNOŚLĄSKIE: 2012 – 1 para z 4 pull., Głogów (pow.) (S. Sielicki, P. Frąckowiak, K. Bykowski); 03.05.–11.07.12. – 1 para z 2 pull.–juv. (foto), Karkonoski PN, pow. jeleniogórski (K. Dobrowolska-Martini), 02.05.–13.06.12. – 1 para z gniazdem (foto) tamże (K. Dobrowolska-Martini, M. Martini).
 KUJAWSKO-POMORSKIE: 2012 – 1 para z 4 pull., Włocławek (pow.) (S. Sielicki i inni).
 MAŁOPOLSKIE: 2012 – 1 para z 2 juv. (foto), Kraków, Wawel (S. Sielicki, Z. Bonczar).
 MAZOWIECKIE: 2012 – 1 para z 2 pull., Płock (pow.) (S. Sielicki, K. Bykowski).
 ZACHODNIOPOMORSKIE: 2012 – 1 para z 3 pull., Gryfino (pow.); 1 para z 2 pull., Police (pow.); 1 para z 4 pull., Szczecin (S. Sielicki, K. Bykowski, G. Domian); 1 para z 2 pull. (foto), pow. myśliborski (P. Adamiok, S. Sielicki i inni).

Strept *Tetrax tetrax*

n/n, 1/2

LUBELSKIE: 08.–09.09.12. – 2 ♀♀/juv. (fot. 10), Machnówek, pow. tomaszowski (M. Przepiórka i inni).

✧ Pierwsze stwierdzenie od roku 1950 (Tomiałojć & Stawarczyk 2003).

Ostrygojad *Haematopus ostralegus*

ZACHODNIOPOMORSKIE: 13.07.2007 – 1 para alarmująca (foto), Stary Błeszyn, pow. gryfiński (P. Pluciński, A. Bajon); 06.–12.06.2010 – 2 pary z gniazdami (foto), Cedynia, pow. gryfiński (Z. Kajzer, Ł. Ławicki, S. Guentzel).

Szczudłak *Himantopus himantopus*

ca 126/289, 34/58

PODKARPACKIE: 10.07.2011 – 1 ad., Wólka Małkowa, pow. przeworski (J. Grzybek).

DOLNOŚLĄSKIE: 02. i 04.05.12. – 1 para (foto), Wrocław Świniary (S. Rusiecki, T. Maszkała, M. Sikorska); 04.05.12. – 2 os. (foto), Januszkowice, pow. wrocławski (M. Pach); 31.05.–06.06.12. – 1 para (foto), Niezgoda, 07.06.12. – taż (foto), Radziądz, pow.

Fot. 10. Strepet *Tetrax tetrax*, Machnówek, wrzesień 2012 (fot. M. Przepiórka) – Little Bustard, Machnówek, September 2012

trzebnicki (W. Lenkiewicz, Ł. Miškowiak, P. Kołodziejczyk); 22. i 30.07.12. – 1 ♂ (foto, wideo), Radziądz, pow. trzebnicki (P. Kołodziejczyk, W. Lenkiewicz); 24.–25.07.12. – 1 ♀ (foto, wideo), Zb. Mietkowski (P. Kołodziejczyk, M. Stajszczyk, R. Stelmach).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 04.05.12. – 1 para (foto), Mokre, pow. grudziądzki (D. Dydo).

LUBELSKIE: 22.04.12. – 1 ad., Stary Uścimów, pow. lubartowski (S. Śliwiński); 02.05.12. – 1 para (foto), Zamość (pow.) (G. Gaudnik); 05.05.12. – 3 os. (foto), zb. Nielisz, pow. zamojski (S. i A. Aftyka).

MAŁOPOLSKIE: 08.05.–12.06.12. – 1 para z gniazdem (foto), Stawy Monowskie, pow. oświęcimski (D. Wiehle i inni); 10.05.12. – 1 os., Zb. Orawski, pow. nowotarski (M. Dyduch, M. Ciach).

PODKARPACKIE: 12.04.12. – 1 ♀ (foto, wideo), Starzawa, pow. przemyski (M. Broniszewska, M. Polakowski, M. Latkowski); 30.04.12. – 1 para (foto), Dobrzechów, pow. strzyżowski (www.birdwatching.pl); 27.06.12. – 1 ♂, Buda Stalowska, pow. tarnobrzegi (J. Michalczuk, J. Niedźwiecka).

PODLASKIE: 23.04.12. – 1 os. (foto), Bagno Wizna, pow. łomżyński (G. Grygoruk, P. Białyomyzy); 05.05.12. – 1 para (foto), Łapy, pow. białostocki (G. Grygoruk, T. Tumieli); 14.05.12. – 1 ♂ i 1 os., Brzostowo, pow. łomżyński (P. Dębowski, R. Murray, D. Sewell); 20.–22.05.12. – 1 para (foto), Kowalowy Gród, pow. białostocki (G. Grygoruk i inni); 25.05.–02.06.12. – 2 ad., zb. Siemianówka (J. Tomlin i inni), 03.06.12. – 1 para i 2 ad. (foto) tamże (G. Grygoruk), 07.–17.06.12. – 1 ♀ (foto) tamże (P. Głowacki i inni).

POMORSKIE: 04.05.12. – 1 ♀, Rekowo Łęborskie, pow. łęborski (J. Antczak).

ŚLĄSKIE: 03.05.12. – 1 para (foto), Pawełki, pow. lubliniecki (J. i B. Kierat); 09.05.12. – 1 ad. (foto), Roszków, pow. raciborski (M. Nagler); 26.–27.05.12. – 3 ad. (foto), Okołówce, pow. częstochowski (M. Herman, www.clanga.com).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 04.–06.05.12. – 2–3 os., 20.–22.05.12. – 1 ♀ (foto), Górki, pow. buski (M. Jantarski i inni).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 05.–13.05.12. – 1 para (foto), jez. Druzno, pow. elbląski (M. Gawron, B. Przystupa, www.clanga.com).

WIELKOPOLSKIE: 22.–29.04.12. – 1 ♂ (foto), Żukowo, pow. obornicki (T. Skorupka i inni); 05.05.12. – 1 para (foto), Zgliniec, pow. kościański (W. Michalak i inni); 11.–12.05.12. – 1 para z gniazdem (foto), Żabikowo, pow. średzki (M. Szajda); 03.–10.10.12. – 1 imm. (foto), Ostrówek, pow. pільski (B. Rudzionek, K. Drab), 24.10.–18.11.12. – prawdopodobnie tenże (foto), Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek i inni).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 02.05.12. – 1 ♀ (foto), Stara Rudnica, pow. gryfiński (A. i M. Jasińscy).

✧ Największy dotychczas nalot szcudłaków na obszar całego kraju zaowocował dwoma stwierdzeniami lęgów. Część obserwacji może dotyczyć tych samych przemieszczających się osobników, co częściowo uwzględniono w kodzie liczbowym.

Szablodziób *Recurvirostra avosetta*

DOLNOŚLĄSKIE: 21.04. i 11.–16.05.12. – 1 para z gniazdem (foto), Stawno, pow. milicki (A. Wasińska, B. Czyż).

LUBUSKIE: 27.04.–18.05.12. – 4 pary z gniazdami (foto), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (K. Wypychowski i inni).

MAZOWIECKIE: 06. i 13.05.12. – 1 para z gniazdem (foto), Szyjki, pow. ciechanowski (M. Murawski, K. Antczak).

WIELKOPOLSKIE: 11.–16.05.12. – 1 para z gniazdem (foto), Borówko, pow. poznański (R. Łukasik, B. Krąkowski); 16.05.–19.07.12. – 1 para z 3 pull. (foto), Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab, J. Wyrwał).

✧ Odnotowano lęgi 8 par na 5 stanowiskach, co podwoiło liczbę przypadków gniazdowania szablodzioba w kraju.

Kulon *Burhinus oedicnemus*

MAZOWIECKIE: 05.06.2011 – lotka 1 os. (foto), pow. makowski (A. Dmoch, Z. Kasprzykowski).

LUBUSKIE: 24.10.12. – 2 os., PN Ujście Warty (M. Bocheński).

MAZOWIECKIE: 29.08.12. – 1 os. (foto), pow. makowski (A. Dmoch, M. Kalbarczyk).

OPOLSKIE: 11.09.12. – 1 os. (foto), Głogówek, pow. prudnicki (M. Janosz).

Żwirowiec *Glareola* sp.

MAZOWIECKIE: 01.09.12. – 2 os., Warszawa, rez. Wyspy Zawadowskie (D. Sikora).

Żwirowiec stepowy *Glareola nordmanni*

21/26, 1/3

OPOLSKIE: 18.09.2010 – 1 ad. (foto), Krobosz, pow. prudnicki (K. Zakrzewski; ozn. KF).

PODLASKIE: 27.07.12. – 3 ad. (foto), zb. Siemianówka (G. Grygoruk, T. Tumiel).

Sieweczka morska *Charadrius alexandrinus*

35/47, 7/9

LUBELSKIE: 03.–04.05.12. – 1 ♀ (foto), Zamość (pow.) (S. Aftyka i inni).

Fot. 11. Sieweczka morska *Charadrius alexandrinus*, PN Ujście Warty, maj 2012 (fot. A. Stachnik) – Kentish Plover, Warta Mouth NP, May 2012

LUBUSKIE: 05.–06.05.12. – 1 ♂ (fot. 11, wideo), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (A. Stachnik i inni).

MAZOWIECKIE: 12.05.12. – 1 ♂ (wideo), Białobrzegi, pow. płocki (J. Dziarska-Pałac i inni).

POMORSKIE: 18.–19.04.12. – 1 ♀ (foto), ujście Wisły, pow. gdański (M. Przysański, P. Baszanowski); 12.05.12. – 1 ♀ (foto), jez. Łebsko, pow. łęborski (K. Stępniewski i inni); 25.08.12. – 1 juv. (foto), ujście Wisły, pow. gdański (A. Kośmicki i inni).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 20.05.–30.06.12. – 1 para z gniazdem (foto) i 1 ♀, Świnoujście (pow.) (Z. Kajzer i inni).

✧ Niewielki wiosenny nalot zaowocował drugim stwierdzeniem lęgu w kraju (Kajzer & Sołowiej 2012); poprzednie miało miejsce w roku 1992 w ujściu Wisły (Baszanowski et al. 1993).

Mornel *Charadrius morinellus*

n+140/n+974, 34/236

POMORSKIE: 14.09.2010 – 1 ad. i 4 juv., Kukowo, pow. słupski (B. Kotlarz); 31.08.2011 – 1 ad. i 5 juv., 03.09.2011 – 4 ad. i 21 juv. (foto), Wojciechowo, pow. łęborski (B. Kotlarz).

PODKARPACKIE: 20.09.2011 – 3 os., Sietesz, pow. przeworski (J. Grzybek).

MAZOWIECKIE: 04.10.2011 – 16 ad. i juv. (foto), Czaple, pow. węgrowski (Z. Kasprzykowski, R. Kozik).

POMORSKIE: 25.08.12. – 22 os. (foto), Płonica, pow. człuchowski (L. Smyk); 30.08.12. – 3 ad., Gać, pow. słupski (J. Antczak).

LUBELSKIE: 26.08.12. – 9 ad. (foto), Dyniska, pow. tomaszowski (P. Stachyra i inni); 28.08.12. – 9 ad. i 3 juv. (foto), Staw, pow. chełmski (Ł. Bednarz), 05.09.12. – 3 juv.

(foto) tamże (M. Urban); 02.09.12. – 7 ad. i 10 juv. (foto), Żurawce-Osada, pow. tomaszowski (M. Przepiórka, J. Mydlak); 10.09.12. – 1 os. (foto), Machnówek, pow. tomaszowski (M. Baran, A. Bisztyga, J. Niemiec).

MAŁOPOLSKIE: 07.09.12. – 1 ad. (foto), Małolęcziak, pow. tatrzański (N. Kolecka, M., J. i P. Łopusiewicz).

MAZOWIECKIE: 26.08.12. – 2 ad. i 1 juv. (foto), Nieborzyn, pow. ciechanowski (P. Zientek); 12.09.12. – 1 ad. i 1 os., Dzbonie, pow. ciechanowski (P. Szczypiński).

OPOLSKIE: 31.08.12. – 1 ad. (foto), Lasocice, pow. nyski (K. i M. Martini).

PODLASKIE: 11.05.12. – 3 ad., 12.05.12. – 10 ad. (foto), Ostrówek, pow. sokólski (P. Białomyzy i inni); 27.08.12. – 4 ad. i 4 juv. (foto), Pierożki, pow. sokólski (G. Grygoruk, P. Białomyzy).

POMORSKIE: 26.08.12. – 13 ad. i 1 juv. (foto), Wojciechowo, pow. lęborski (M. Niepomnik), 17.09.12. – 1 juv. (foto) tamże (B. Kotlarz); 25.08.12. – 7 ad. i 4 juv. (foto), Gąbino, 26.08.12. – 2 ad. (foto), Grapice, 29.09.12. – 1 ad. (foto), Lubuczewo, pow. słupski (G. Jędro).

ŚLĄSKIE: 02.09.12. – 4 ad. i 4 juv. (foto), Drochlin, pow. częstochowski (G. Kaczorowski, S. Czyż).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 02.09.12. – 4 ad. i 2 juv. (foto), Wierzbowo, pow. działdowski (Ł. Matyjasik i inni); 10.09.12. – 3 ad. i 5 juv. (foto), Kurki, pow. działdowski (P. Pański).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 15.05.12. – 3 ad. (foto), Kłęby, pow. pyrzycki (M. Jasiński, Z. Kajzer, M. Barcz); 18.05.12. – 4 ad. (foto), 22.05.12. – 1 ad., Reclaw, pow. kamieński (M. Jasiński, M. Barcz, Z. Kajzer); 17.08.12. – 2 os., Trzygłów, pow. gryficki (M. Jasiński); 16.08.12. – 2 ad. (foto), Wiejkowo, pow. kamieński (Z. i R. Kajzer, M. Jasiński), 21.08.12. – 7 ad. i 1 juv. (foto) tamże (M. Jasiński, M. Barcz), 22.08.12. – 1 ad., tamże (M. Barcz); 21.08.12. – 7 ad. i 1 juv. (foto), Barnim, pow. pyrzycki (Z. Kajzer, K. Drab); 24.08.12. – 8 ad. i 3 juv. (foto), Laska, pow. kamieński (M. Jasiński); 26.08.12. – 16 os. (foto), Rzepkowo, pow. koszaliński (M. i M. Buchalik); 27.08.12. – 21 os., (foto), Roby, pow. gryficki (M. Jasiński); 27.08.12. – 14 ad. i 16 juv. (foto), 31.08.12. – 2 ad., 3 juv., Trzygłów, pow. gryficki (M. Jasiński); 31.08.12. – 1 juv. (foto), Gorzysław, pow. gryficki (M. Jasiński).

✧ Rok 2012 liczbą stwierdzeń tylko nieznacznie ustępuje poprzedniemu sezonowi (Komisja Faunistyczna 2012), choć przelot był wyraźnie mniej obfity.

Czajka towarzyska *Vanellus gregarius*

29/32, 2/2

ŁÓDZKIE: 22.09.12. – 1 os., zb. Jeziorsko (A. Kleszcz); 29.–30.09.12. – 1 os. (foto), Kalinowa, pow. sieradzki (T. Pietrzak, www.clanga.com).

OPOLSKIE: 08.–26.09.12. – 1 juv. (foto, wideo), Kazimierz, Głogówek i Głogówek/Wrób-
lin, pow. prudnicki (P. Kofodziejczyk i inni).

✧ Dwa stwierdzenia z okolic zb. Jeziorsko dotyczą prawdopodobnie tego samego osobnika, i tak potraktowano je w kodzie liczbowym.

Biegus tundrowy *Calidris pusilla*

4/4, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 20.07.12. – 1 ad. (fot. 12), Świnoujście (pow.) (Z. Kajzer, S. Guentzel).

✧ Piąte stwierdzenie w kraju, po obserwacjach w latach 2000 i 2007 (Komisja Faunistyczna 2001, 2008).

Fot. 12. Biegus tundrowy *Calidris pusilla*, Świnoujście, lipiec 2012 (fot. Z. Kajzer) – *Semipalmated Sandpiper*, Świnoujście, July 2012

Fot. 13. Biegus białorzutny *Calidris fuscicollis*, Świnoujście, lipiec 2012 (fot. M. Sołowiej) – *White-rumped Sandpiper*, Świnoujście, July 2012

Biegus białorzutny *Calidris fuscicollis*

1/1, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 04.07.12. – 1 ad. (fot. 13, wideo), Świnoujście (pow.) (M. Sołowiej, Z. Kajzer).

✧ Drugie stwierdzenie w kraju (Sołowiej & Kajzer 2013); poprzednio odnotowany w maju 1998 (Sikora 1998).

Biegus długoskrzydły *Calidris bairdii*

3/3, 1/1

LUBELSKIE: 06.–14.10.12. – 1 juv. (fot. 14), Kock, pow. lubartowski (S. Aftyka i inni).

✧ Czwarte stwierdzenie w kraju; poprzednich dokonano w roku 1978 i dwukrotnie w 1993 (Tomiałojć & Stawarczyk 2003).

Biegus arktyczny *Calidris melanotos*

71/84, 18/18

DOLNOŚLĄSKIE: 15.–16.09.12. – 1 juv. (foto), Radziądz, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz); 07.10.12. – 1 juv., Zb. Mietkowski (A. Knychała).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 17.09.12. – 1 juv. (foto), Michalin, pow. nakielski (A. Dylik).

LUBELSKIE: 28.04.12. – 1 ad. (foto), Samokłęski, pow. lubartowski (S. Śliwiński, K. Kasperrek); 07.10.12. – 1 juv. (wideo), Jagodne, pow. rycki (J. Staworko-Petka, K. Petka); 03.–06.11.12. – 1 juv. (foto), Sobieszyn, pow. rycki (S. Aftyka i inni).

MAŁOPOLSKIE: 12.–14.10.12. – 1 juv. (foto), Bugaj, pow. oświęcimski (J. Betleja, www.clanga.com).

OPOLSKIE: 01. i 04.09.12. – 1 juv. (foto), Zb. Otmuchowski (M. Domagała, P. Kołodziejczyk); 02. i 12.10.12. – 1 juv. (wideo) tamże (P. Kołodziejczyk), 05.–06.11.12. – 1 juv. tamże (P. Kołodziejczyk, Ł. Czajka).

Fot. 14. Biegus długoskrzydły *Calidris bairdii*, Kock, październik 2012 (fot. C. Pióro) – *Baird's Sandpiper, Kock, October 2012*

PODLASKIE: 12.05.12. – 1 os. (wideo), Brzostowo, pow. łomżyński (M. Polakowski, M. Broniszewska, M. Latkowski); 30.09.12. – 1 juv. (foto), Popielewo, pow. białostocki (G. Grygoruk).

ŚLĄSKIE: 02.09.12. – 1 juv. (foto, wideo), Zb. Goczałkowicki (Z. Wnuk), 23. i 30.09.12. – 1 juv. (foto) tamże (J. Król i inni).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 04.–05.09.12. – 1 juv. (foto), Kossów, pow. włoszczowski (K. Dudzik, B. Piotrowski, P. Suliga).

WIELKOPOLSKIE: 21.09.12. – 1 juv. (foto), zb. Jutrosin, pow. rawicki (P. Szymański); 26.09.12. – 1 juv. (foto), zb. Pokrzywnica, pow. kaliski (T. Pietrzak).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 14.06.12. – 1 ad. (foto), Głowaczewo, pow. kołobrzeski (P. Zien-tek).

✧ Rekordowy rok dla tego gatunku; fenologicznie zwraca uwagę obserwacja z połowy czerwca.

Biegus morski *Calidris maritima*

ca 164/n+187, 7/7

POMORSKIE: 13.01.12. – 1 imm. (foto), Gdańsk Górki Zachodnie/Stogi (A. Kassolik); 27.–28.10.12. – 1 imm. (foto), ujście Wisły, pow. gdański (P. Malczyk, M. Faber, www.clanga.com).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 09.01.12. – 1 os. (foto), Międzyzdroje, pow. kamieński (M. Barcz); 23.09.12. – 1 os. (foto), Ustronie Morskie, pow. kołobrzeski (Z. Kajzer, S. Guentzel, Ł. Ławicki); 11.10.12. – 1 imm. (foto), Świnoujście (pow.) (Z. Kajzer, M. Żarek); 31.10.12. – 1 imm. (foto), Darłówko, pow. sławieński (M. Polakowski, M. Sołowiej); 07.11.–20.12.12. – 1 imm. (foto), Świnoujście (pow.) (C. Baier i inni).

Fot. 15. Biegus płowy *Tryngites subruficollis*, Świnoujście, lipiec 2012 (fot. S. Michałowski) – Buff-breasted Sandpiper, Świnoujście, July 2012

Biegus płowy *Tryngites subruficollis*

21/22, 4/4

OPOLSKIE: 17.08.12. – 1 os. (wideo), Zb. Otmuchowski (P. Kołodziejczyk).

PODLASKIE: 17.–28.08.12. – 1 ad. (foto), zb. Siemianówka (T. Tumieli i inni).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 12.07.12. – 1 ad. (fot. 15), Świnoujście (pow.) (S. Michałowski);

14.–17.08.12. – 1 os. (foto), Wiejkowo, pow. kamieński (M. Jasiński i inni);

11.–12.09.12. – 1 ad. (foto), Koniewo, pow. kamieński (Z. Kajzer).

✧ Przyjęto, że ten sam osobnik przebywał w sierpniu i wrześniu na polach w pobliżu blisko położonych miejscowości Wiejkowo i Koniewo.

Dubelt *Gallinago media*

PODLASKIE: 15.05.12. – 9 ♂♂ (tokowisko), pow. białostocki (M. Wereszczuk).

Łęczak *Tringa glareola*

OPOLSKIE: 13.04.–11.08.12. – 3 pary lęgowe (foto), Zb. Turawski (J. Stasiak).

POMORSKIE: 28.06.12. – 1 para odwodząca (foto, fonogram), Bielawskie Błota, pow. pucki (A. Sikora).

Terekia *Xenus cinereus*

96/104, 4/5

DOLNOŚLĄSKIE: 17.–18.05.12. – 1 ad., 19.05.12. – 2 ad. (wideo), Zb. Mietkowski (G. Orłowski i inni).

MAZOWIECKIE: 15.08.12. – 1 ad. (foto), Holendry Kozienickie, pow. kozienicki (forum.przyroda.org); 26.–29.08.12. – 1 juv. (foto), Zb. Domanowski, pow. przysuski (P. Malczyk, S. Kielan).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 23.07.12. – 1 ad. (foto), Świnoujście (pow.) (M. Sołowiej).

Płatkonóg płaskodzioby *Phalaropus fulicarius*

71/75, 5/5

DOLNOŚLĄSKIE: 17. i 21.10.12. – 1 imm. (wideo), Zb. Mietkowski (G. Orłowski).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 08.08.12. – 1 ad., Kunowo, pow. mogileński (S. i P. Kaczorowscy).

MAZOWIECKIE: 18.05.12. – 1 os., Zakroczym, pow. nowodworski (A. Węgrzynowicz).

POMORSKIE: 06.–07.05.12. – 1 imm. (foto), Rekowo Lęborskie, pow. lęborski (L. Iwanowski, J. Antczak).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 10.05.12. – 1 ♀ (fot. 16), Bałtyk, 5 mil N od Pustkowa, pow. gryficki (Z. Kajzer, M. Jasiński, D. Marchowski).

✧ Zwracają uwagę aż trzy stwierdzenia wiosenne.

Fot. 16. Płatkonóg płaskodzioby *Phalaropus fulicarius*, Bałtyk k. Pustkowa, maj 2012 (fot. Z. Kajzer) – *Red Phalarope, Baltic offshore near Pustkowo, May 2012*

Wydrzyk tęposterny *Stercorarius pomarinus*

ca 172/n+233, 9/12

ZACHODNIOPOMORSKIE: 01.09.2007 – sterówki 1 juv. (foto), Kopań, pow. sławieński (D. Kilon; ozn. KF).

POMORSKIE: 14.01.12. – 1 juv., Stegna, pow. nowodworski (P. Baszanowski, M. Kujawa); 16.01.12. – 2 os. (foto), Sobieszewo, pow. gdański (P. Zieliński, G. Neubauer); 02.06.12. – 1 ad., Kąty Rybackie, pow. nowodworski (M. i K. Skakuj), 06.09.12. – 2 ad. tamże, 08.10.12. – 1 juv. (foto) tamże (M. Skakuj); 06.09.12. – 2 ad. (foto), Miko-szewo, pow. nowodworski (P. Szymański); 23.09.12. – 1 juv., ujście Wisły, pow. gdań-ski (P. Baszanowski); 23.09.12. – 1 subad. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn i inni); 07.11.12. – 1 juv. (foto), Jantar, pow. nowodworski (A. Niem-czyk, M. Filar).

✧ Zwracają uwagę dwa stwierdzenia styczniowe.

Wydrzyk długosterny *Stercorarius longicaudus*

ca 107/n+172, 6/6

POMORSKIE: 12.07.2010 – 1 ad. (foto), Koźliny, pow. gdański (K. Niemiec).

DOLNOŚLĄSKIE: 25.–26.08.12. – 1 juv. (foto, wideo), Zb. Mietkowski (P. Kołodziejczyk i inni).

POMORSKIE: 21.08.12. – 1 juv. (foto), Bałtyk, Ławica Słupska (A. Kośmicki, W. Meissner, M. Ściborski); 27.08.12. – 1 juv. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (G. Bela); 13.09.12. – 1 juv. (foto), Czołpino, pow. słupski (R. Żmuda, E. Wicik); 10.10.12. – 1 juv. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (S. i A. Aftyka), 11.10.12. – 1 juv. (foto) tamże (A. Janczyszyn, S. Kołodziej).

Mewa obrożna *Xema sabini*

24/32, 2/2

POMORSKIE: 14.10.12. – 1 juv., ujście Wisły, pow. gdański (S. Niziński, J. Jabłoński).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 23.09.12. – 1 ad. (fot. 17), Kołobrzeg (pow.) (S. Guentzel, Z. Kajzer, Ł. Ławicki).

Fot. 17. Mewa obrożna *Xema sabini*, Kołobrzeg, wrzesień 2012 (fot. Z. Kajzer) – *Sabine's Gull*, Kołobrzeg, September 2012

Mewa trójpalczasta *Rissa tridactyla*

- WIELKOPOLSKIE: 20.11.2010 – 1 juv./imm., Trzcieliny, pow. ostrowski (P. Szymański).
- DOLNOŚLĄSKIE: 28.05.12. – 1 subad. (wideo), Zb. Mietkowski, 24.10.12. – 2 juv./imm. (wideo) tamże, 07.11.12. – 1 ad. tamże (P. Kołodziejczyk), 07.11.–05.12.12. – 1 juv./imm. (foto, wideo) tamże (G. Orłowski i inni); 08.11.12. – 1 juv./imm., Świdnica (pow.) (P. Kołodziejczyk).
- KUJAWSKO-POMORSKIE: 04.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Zb. Włocławski (J. Czarnowski, K. Urbański); 15.11.12. – 1 imm. (foto), Występ, pow. nakielski (J. Czarnowski).
- LUBELSKIE: 10.–14.01.12. – 1 ad. (foto), zb. Nielisz, pow. zamojski (Ł. Bednarz i inni); 03.–10.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Ryki (pow.) (S. Aftyka i inni); 03.–11.11.12. – 2 juv./imm. (foto), Zimno, pow. tomaszowski (T. Kobylas i inni); 11.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Łuków (pow.) (W. Okliński); 14.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Zb. Zemborzycki (B. Kusal).
- ŁÓDZKIE: 31.10.12. – 1 juv./imm. (foto), Pukarzew, pow. radomszczański (G. Kaczorowski); 02.–04.11.12. – 1 juv./imm. (foto), zb. Jeziorsko (M. Faber i inni).
- MAZOWIECKIE: 07.01.12. – 1 juv./imm. (foto), Warszawa Śródmieście (M. Sidelnik); 11.11.12. – 2 juv./imm. (foto), Zb. Zegrzyński (P. Głowacki i inni); 11.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Truskaw, pow. warszawski zachodni (S. Matuszewski).
- OPOLSKIE: 08.–14.01.12. – 1 ad., 1 subad. i 2 juv./imm. (foto), Zb. Otmuchowski (P. Kołodziejczyk i inni), 11.01.12. – 2 ad. i 1 imm. (foto) tamże (M. Pach); 11.11.12. – 1 juv./imm., Zb. Paczkowski, pow. nyski (M. Domagała); 17.11.12. – 1 juv./imm., Zb. Turawski (J. Stasiak).
- PODLASKIE: 24.10.12. – 1 juv./imm. (foto), 30.10.12. – 6 juv./imm., 04.11.12. – 1 juv./imm., 02.–14.12.12. – 1 juv./imm. (foto), zb. Siemianówka (G. Grygoruk, J. Kosior, T. Tumiel); 09.11.12. – 1 juv./imm. (foto), jez. Zygmunta Augusta, pow. moniecki (G. Grygoruk).
- POMORSKIE: 06.01.12. – 3 imm. (foto), Krynica Morska/Piaski, pow. nowodworski (A. Janczyszyn, S. Kołodziej); 09.01.12. – 1 ad. (foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (A. Niemczyk, M. Filar); 14.01.12. – 1 imm., Stegna, pow. nowodworski (M. Kujawa, P. Baszanowski); 18.01.12. – 1 subad. (foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (A. Janczyszyn, S. Kołodziej); 19.01.12. – 1 ad., Sztutowo, pow. nowodworski (M. Przysański); 21.01.12. – 1 ad. (foto), Hel, pow. pucki (P. Kołodziejczyk i inni); 21.01.12. – 1 imm. (foto), Zatoka Gdańska (M. Urban i inni); 04.03.12. – 1 ad. (foto, wideo), Hel, pow. pucki (P. Kmiecik i inni); 14.03.12. – lotka 1 juv. (foto), Kuźnica, pow. pucki (D. Kilon); 15.03.12. – 1 juv./imm. (foto), Władysławowo, pow. pucki (W. Półtorak); 23.10.12. – 2 juv./imm., rez. Ptasi Raj, pow. gdański (D. Sikora i inni); 24.10.12. – 1 ad. i 2 juv./imm. (foto), Tczew (pow.) (D. Kilon, P. Rydzkowski); 24.10.12. – 1 juv./imm. (foto), rez. Ptasi Raj, pow. gdański (M. Domagała, M. Kowalski, K. Ostrowski); 25.10.12. – 1 juv./imm., Krynica Morska, pow. nowodworski (P. Czechowski, G. Jędro); 26.10.12. – 106 juv./imm. (foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (M. Faber, P. Malczyk i inni); 26.10.12. – 6 juv./imm. (foto), Władysławowo, pow. pucki (M. Kowalski, M. Domagała, K. Ostrowski); 26.10.12. – 1 juv./imm. (foto), Gdańsk Brzeżno (W. Półtorak); 26.10.12. – 34 juv./imm. i 1 ad. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (T. Kułakowski, R. Kapowicz); 27.10.12. – 1 juv./imm. (foto), ujście Wisły, pow. gdański (P. Malczyk, M. Faber); 27.10.12. – 2 juv./imm., Hel, pow. pucki (M. Kowalski, M. Domagała, K. Ostrowski); 27.10.12. – 6 juv./imm. (foto), Władysławowo, pow. pucki (A. Kleszcz, Ł. Krajewski); 27.–28.10.12. – 2 juv./imm., Gdańsk Górki Za-

chodnie, 02.11.12. – 2 juv./imm. (foto) tamże (P. Baszanowski); 28.10.12. – 1 juv./imm. (foto), Gdańsk Nowy Port (A. Błąd); 03.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Hel, pow. pucki (Z. Kajzer i inni); 06.11.12. – 26 juv./imm. (foto), Jantar, pow. nowodworski, 07.11.12. – 39 juv./imm. (foto) tamże (A. Niemczyk, M. Filar); 07.11.12. – 1 juv./imm., Sopot (pow.) (W. Półtorak); 07.11.12. – 1 ad. i 12 juv./imm. (foto), Kąty Rybackie, 07.11.12. – 3 juv./imm. (foto), Mikoszewo, pow. nowodworski (S. Rubacha i inni); 08.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Krynica Morska/Piaski, pow. nowodworski (A. Janczyszyn, M. Filar, A. Niemczyk); 09.11.12. – 1 juv./imm., Kąty Rybackie, 09.11.12. – 2 juv./imm. (foto), Mikoszewo, pow. nowodworski (P. Czechowski, A. Dubicka); 09.11.12. – 11 juv./imm. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (P. Zientek); 10.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Tczew (pow.) (D. Kilon, P. Rydzkowski); 10.11.12. – 3 juv./imm. (foto), Hel, pow. pucki (P. Czechowski, A. Dubicka); 11.11.12. – 1 juv./imm. (foto) tamże (K. i K. Stępniewscy); 11.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Gdynia Redłowo (M. Romanowski); 11.11.12. – 2 juv./imm. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (D. Kilon), 13.11.12. – 38 juv./imm. (foto) tamże (D. Kilon, P. Zientek); 14.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Władysławowo, pow. pucki (W. Półtorak); 23.11. i 05.12.12. – 1 juv./imm. (foto), Krynica Morska/Piaski, pow. nowodworski (A. Janczyszyn, S. Kołodziej); 25.11.12. – 2 juv./imm., Gdańsk Górki Wschodnie/Zachodnie (P. Kołodziejczyk i inni); 30.11.12. – 1 juv. (foto), Hel, pow. pucki (W. Półtorak); 30.11.12. – 2 juv./imm., 04.12.12. – 1 juv./imm., Gdańsk Górki Zachodnie (P. Baszanowski); 30.11.12. – 7 juv./imm. (foto), Jantar, pow. nowodworski (A. Niemczyk); 03.12.12. – 12 juv./imm. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn, S. Kołodziej); 14.12.12. – 3 juv./imm. (foto), rez. Ptasi Raj, pow. gdański (P. Zientek, J. Typiak).

ŚLĄSKIE: 04.–21.01.12. – 1 ad. (foto), Zb. Goczałkowicki (W. Wodecki i inni), 31.10.12. – 1 juv./imm. (foto), Okołówce, pow. częstochowski (G. Kaczorowski); 03.11.12. – 2 juv./imm., 04. i 06.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Zb. Goczałkowicki (A. Bisztyga, A. Flis, W. Wodecki, www.clanga.com); 11.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Zb. Żywiecki (M. Dyduch).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 11.11.12. – 1 juv./imm. (foto), jez. Gołdapiwo, pow. giżycki (S. Czernek).

WIELKOPOLSKIE: 14.01.12. – 1 ad., Zgliniec, pow. kościański (J. Stępniewski); 11.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Szamocin, pow. chodzieski (W. i M. Plata); 13.11.12. – 1 juv./imm. (wideo), Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Antczak, P. Szymański); 25.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Jez. Bytyńskie, pow. szamotulski (P. Szymański).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 06.01.12. – 2 juv./imm. (foto), Świnoujście (pow.) (Z. Kajzer, S. Guentzel); 07.01.12. – 1 ad. martwy (foto), Darłówko Wschodnie, pow. sławieński (W. i E. Mrugowscy); 09.01.12. – 1 juv./imm. (foto), Bałtyk, 9 mil N od Pogorzelic, pow. gryficki (Z. Kajzer, M. Jasiński, D. Marchowski), 09.01.12. – 1 imm. (foto) tamże 8 mil N od Unieścia, pow. koszaliński (D. Kilon, S. Bzoma, M. Wybraniec); 14.01.12. – 2 ad. (foto), Świnoujście (pow.) (P. Zientek); 18.01.12. – 1 ad. i 1 ad. martwy (foto), Łazy, pow. koszaliński (P. Zaborowski); 18.01.12. – 1 juv./imm. (foto), Grzybów, pow. kołobrzegi (P. Kołodziejczyk i inni); 21.01.12. – 1 ad. martwy (foto), Dziwnówek, pow. kamieński (Z. Kajzer, M. Kizielewicz); 21.01.12. – 1 imm., Międzyzdroje, pow. kamieński (B. Kasperkowicz); 13.03.12. – oskub 1 ad. (foto), Dźwirzyno, pow. kołobrzegi (K. Hryniewicz); 17.03.12. – lotki 1 ad. (foto), Łazy, pow. koszaliński (P. Zaborowski); 31.03.12. – lotki 2 ad. (foto), Wicie, pow. sławieński, 02.04.12. – lotki 1

juv. (foto) tamże (M. Kizielewicz); 31.03.12. – lotki i sterówki 1 subad. (foto), Dąbkowice, pow. sławieński (A. Szeffler, K. Stępniewska, M. Romanowski); 28.04.12. – lotki 1 juv. (foto), Dźwirzyno, pow. kołobrzeski (K. Hryniewicz); 25.10.12. – 1 juv./imm. (foto), Dziwnów, pow. kamieński (M. Barcz); 25.10.12. – 1 juv./imm. (foto), Dąbkowice, pow. sławieński (P. Zaborowski, M. Polakowski), 26.10.12. – 1 ad. i 28 juv./imm. (foto) tamże (M. Polakowski); 26.10.12. – 18 juv./imm., Gąski, pow. koszaliński (P. Zaborowski); 26.10.12. – 2 juv./imm. (foto), Dziwnów, pow. kamieński (Z. Kajzer, M. Jasiński); 26.10.12. – 26 juv./imm. (foto), Mielno, pow. koszaliński (A. Niemczyk, M. Filar); 01.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Darłówek, pow. sławieński (M. Sołowiej, M. Polakowski), 02.11.12. – 4 juv./imm. (foto) tamże (M. Sołowiej i inni), 03.11.12. – 1 juv./imm. tamże (K. Stępniewski); 03.11.12. – 4 juv./imm. (foto), Dąbkowice, pow. sławieński, 04.11.12. – 20 juv./imm. (foto) tamże (M. Sołowiej i inni); 05.11.12. – 1 ad. i 5 juv./imm. (foto), Łazy, pow. koszaliński (P. Zaborowski); 04.11.12. – 15 juv./imm. (foto), Mielno, pow. koszaliński (A. Niemczyk, M. Filar); 05.–07.11.12. – 64 juv./imm. (foto), Kołobrzeg Podczele (R. Rudzionek); 07.11.12. – 57 juv./imm. (foto), Pogorzelica, pow. gryficki (Z. Kajzer, S. Guentzel, M. Sołowiej); 07.11.12. – 4 juv./imm., Międzywodzie, pow. kamieński (M. Barcz); 07.11.12. – 134 juv./imm. (foto), Świnoujście (pow.), 23.11.12. – 1 juv./imm. tamże (M. Jasiński); 07.11.12. – 7 juv./imm. (foto), Międzyzdroje, pow. kamieński (M. Jasiński, M. Sowa); 13.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Bałtyk, 22 mile na N od Dziwnówka, pow. kamieński (Z. Kajzer, M. Jasiński, D. Marchowski); 14.11.12. – 1 juv./imm. (foto), Mrzeżyno, pow. gryficki (Z. Kajzer, M. Jasiński, D. Marchowski); 05.12.12. – 1 juv./imm. (foto), Gostyń, pow. kamieński (forum.przyroda.org); 07.12.12. – 1 juv./imm. (foto), Bałtyk, 3 mile N od Unieścia, pow. koszaliński (M. Jasiński, Z. Kajzer, D. Marchowski); 07.12.12. – 1 juv./imm. (foto), Bałtyk, 8 mil NW od Kołobrzegu (pow.) (M. Jasiński, Z. Kajzer, D. Marchowski); 08.12.12. – 1 juv./imm. (foto), Bałtyk, 4 mile NW od Mrzeżyna, pow. gryficki (M. Jasiński, Z. Kajzer); 20.12.12. – 1 juv./imm. (foto), Bałtyk, 7 mil N od Mielna, pow. koszaliński (R. Rudzionek).

- ✧ Bezprecensowy jesienny nalot, którego szczyt wystąpił w pierwszej połowie listopada, objął swoim zasięgiem większość kraju, ale 3/4 obserwacji dokonano na Wybrzeżu. Łącznie 146 stwierdzeń dotyczących 826 osobników (!) – chociaż Komisja nadal czeka na dotychczas niezgłoszone obserwacje.

Mewa różowa *Rhodostethia rosea*

1/1, 1/1

POMORSKIE: 14.–18.04.12. – 1 ad. (fot. 18), Wyspa Sobieszewska, pow. gdański (P. Na-górski, www.kuling.org.pl).

- ✧ Drugie stwierdzenie w kraju; poprzednie odnotowano w styczniu 1994 (Zieliński & Piotrowski 1998).

Orlica *Larus ichthyaetus*

96/97, 17/17

DOLNOŚLĄSKIE: 25.–27.11.12. – 1 imm. (1. zima; foto, wideo), Zb. Mietkowski (G. Orłowski i inni); 30.11.12. – 1 imm. (1. zima; foto), Radziądz, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 09.06.12. – 1 imm. (3. lato; foto), Skoki Duże, pow. włocławski (W. i T. Durniat); 11.10.12. – 1 imm. (1. zima; foto), Mokre, pow. grudziądzki (M. Radziszewski, P. Szymański).

Fot. 18. Mewa różowa *Rhodostethia rosea*, Wyspa Sobieszewska, kwiecień 2012 (fot. P. Nagórski) – *Ross's Gull, Sobieszewo Island, April 2012*

LUBELSKIE: 16.06.12. – 1 imm. (2. lato; foto), Zastów Karczmiski (Ł. Bednarz i inni);
28.08.12. – 1 imm. (1. r.kal.; foto), Braciejowice (Ł. Bednarz), 31.08.12. – tenże
(foto), Józefów, pow. opolski (Ł. Bednarz, K. Antoń, P. Szewczyk).

ŁÓDZKIE: 28.09.–17.11.12. – 1 imm. (1. zima; foto, wideo), zb. Jeziorsko (A. Kleszcz i
inni).

OPOLSKIE: 02.12.12. – 1 imm. (1. zima; foto), Opole (J. i S. Regner).

PODKARPACKIE: 10.08.12. – 1 juv./imm. (foto), Stubno, pow. przemyski (P. Malczyk).

PODLASKIE: 19.–23.10.12. – 1 imm. (2. zima; foto), Knyszyn-Zamek, pow. moniecki (G.
Grygoruk i inni).

POMORSKIE: 13.08.12. – 1 juv./imm. (foto), Ryf Mew, Zatoka Pucka (S. Bzoma), 15. i
19.08.12. – tenże (foto), Jastarnia, pow. pucki (G. Kaczorowski, S. Czyż);
03.–04.10.12. i 15.10.12. – 1 imm. (1. zima; foto), Krynica Morska/Piaski, pow. no-
wodworski (J. Betleja, S. Czyż, www.clanga.com).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 19.05.12. – 1 subad. (foto), Paślęk, pow. elbląski (P. Zięćcik, S.
Bzoma); 17.11.12. – 1 imm. (1. zima; foto), Sątopy-Samulewo, pow. bartoszycki (D.
Cząstkiewicz).

WIELKOPOLSKIE: 23.10.–04.11.12. – 1 imm. (1. zima; foto), Objezierze, pow. obornicki
(P. Szymański, J. Wyrwał); 17.11.12. – 1 imm. (1. zima; foto), Poznań, Jez. Maltańskie
(S. Karpicki).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 27.07.–26.08.12. – 1 juv. (foto), Świnoujście (pow.) (Z. Kajzer i
inni).

- ✧ Rekordowy rok, w którym niemal wyłącznie niedorosłe orlice pojawiły się na obszarze prawie całego kraju. Niektóre obserwacje mogą dotyczyć tych samych, przemieszczających się osobników.

Mewa czarnogłowa *Larus melanocephalus*

OPOLSKIE: 2003 – 3 pary z gniazdami, 2004 – 8 par z gniazdami, 2007 – 7 par z gniazdami, Zb. Nyski (P. Kołodziejczyk i inni); 2007 – 10 par z gniazdami, Zb. Paczkowski, pow. nyski (P. Kołodziejczyk i inni).

DOLNOŚLĄSKIE: 2004 – 2 pary z gniazdami, 2005 – 1 para z gniazdem, 2006 – 7 par z gniazdami, 2007 – 22 pary z gniazdami oraz 2 ad. (lęgi mieszane z *Chroicocephalus ridibundus*), 2008 – 6 par z gniazdami, 2009 – 19 par z gniazdami, Zb. Mietkowski (P. Kołodziejczyk i inni).

ŚLĄSKIE: 2007 – 13 par z gniazdami, 2008 – 1 para z gniazdem, Roszków, pow. raciborski (P. Kołodziejczyk, J. Szymczak).

- ✧ Te uzupełniające dane o liczonym gniazdowaniu mew czarnogłowych w południowej Polsce pozwalają znacząco skorygować liczebności tego gatunku w poszczególnych latach, podane w raportach z lat 2003–2009.

Mewa delawarska *Larus delawarensis*

10/10, 1/1

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 11.–13.12.12. – 1 ad. (foto), Ostróda (pow.) (K. Jankowski, S. Czyż).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 20.07.12. – 1 ad. (foto), Świnoujście (pow.) (Z. Kajzer, S. Guentzel).

- ✧ Stwierdzenie z Ostródy dotyczy oznakowanego ptaka, widywanego w kraju od roku 2005.

Mewa żółtonoga *Larus fuscus*

DOLNOŚLĄSKIE: 03.–07.12. – 1 ad. (lęg mieszany z *L. cachinnans* subad.; foto), Zb. Mietkowski, 03.–07.12. – 1 ad. (lęg mieszany z *L. michahellis*; foto) tamże (P. Kołodziejczyk i inni).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 13.06. i 10.07.12. – 1 para z 1 pull. (foto), Zb. Włocławski (S. Kaczmarek).

Mewa romańska *Larus michahellis*

DOLNOŚLĄSKIE: 08.05.2009 – 1 ad. z gniazdem, schwytany (foto), Zb. Mietkowski (J. Szymczak).

DOLNOŚLĄSKIE: 03.–06.12. – 1 para lęgowa (foto, wideo), Zb. Mietkowski (P. Kołodziejczyk), 03.–07.12. – 1 ♂ (lęg mieszany z ♀ *L. cachinnans*; wideo) tamże, 03.07.12. – 2 ♀♀ (lęgi mieszane z ♂♂ *L. cachinnans*; wideo) tamże (P. Kołodziejczyk i inni).

Mieszaniec *Larus hyperboreus* × *L. argentatus*

ZACHODNIOPOMORSKIE: 04.–12.03.12. – 1 imm. (1. zima; foto), Kołobrzeg (pow.) (Z. Kajzer, M. Barcz, M. Jasiński).

Mewa polarna *Larus glaucoides*

25/25, 11/12

KUJAWSKO-POMORSKIE: 31.01.12. – 1 imm. (2. zima; foto), Bydgoszcz (W. Bagiński).

POMORSKIE: 21.–27.01.12. – 1 imm. (3. zima; foto), Ustka, pow. słupski (G. Jędro i inni, www.clanga.com).

- ŚLĄSKIE: 17.–19.01.12. – 1 ad. (foto), Zb. Goczałkowicki (A. Chrząścik i inni), 18.–28.01.12. – 2 ad. (foto) tamże (J. Betleja i inni).
- ZACHODNIOPOMORSKIE: 18.01.12. – 1 ad. (foto), Łazy, pow. koszaliński (P. Zaborowski); 19. i 21.01.12. – 1 ad., Darłowo/Darłówko, pow. sławieński (M. Domagała i inni); 19.01.12. – 1 imm. (3. zima; foto) tamże (M. Domagała i inni); 20.01.12. – 1 imm. (3. zima; foto), Niechorze, pow. gryficki (Z. Kajzer i inni); 21.01.12. – 1 imm. (3. zima; foto), Kołobrzeg (pow.) (M. Sołowiej i inni); 21.01.12. – 1 imm. (2. zima; foto), Świnoujście (pow.) (M. Jasiński, P. Stańczak); 28.01.12. – 1 imm. (3. zima; foto), Dziwnów, pow. kamieński (Z. Kajzer i inni); 01.–15.02.12. – 1 imm. (2. zima; foto), Kołobrzeg (pow.) (R. Rudzionek, Z. Kajzer).
- ✧ W styczniu wystąpił bezprecedensowy nalot tego gatunku, zbieżny z licznymi pojawami w wielu innych krajach Europy. Zwracają uwagę dwa pojawy na śródłodziu.

Rybitwa czubata *Sterna sandvicensis*

- ŁÓDZKIE: 28.06.12. – 1 ad., Cieszanowice, pow. piotrkowski (M. Wężyk, M. Kaźmierczak, M. Wieczorek).
- MAZOWIECKIE: 24.06.12. – 1 ad. martwy z holenderską obrączką (foto), Radom (pow.) (T. Figarski).
- PODLASKIE: 16.05.12. – 2 ad. (foto), Knyszyn-Zamek, pow. moniecki (G. Grygoruk); 18.06.12. – 2 ad. (foto), 20.07.12. – 7 ad. (foto), zb. Siemianówka (G. Grygoruk), 14.08.12. – 2 ad. (foto) tamże (T. Tumiel).
- POMORSKIE: 16. i 21.06.12. – ponad 200 par z gniazdami (foto), rez. Mewia Łacha, pow. nowodworski (T. Mokwa, M. Kiejzik-Głowińska), 04.07.12. – ok. 100 par z gniazdami (foto) tamże (S. Bzoma i inni).

Rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*

- MAŁOPOLSKIE: 23.07.2007 – 23 pary z gniazdami, Osiek/Żydowskie Miasto, pow. oświęcimski (W. Amrozi).

Rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*

- POMORSKIE: 06.2007 – 1 para, gniazdowanie prawdopodobne, 05.–06.2008 – 2 pary, 1 z gniazdem (foto), rez. Modła, pow. słupski (J. i M. Antczak).

Syczek *Otus scops*

n+5/n+5, 1/1

- MAZOWIECKIE: 12.06.12. – 1 ad. schwytyany (fot. 19), Warszawa Powiśle (A. Kruszewicz, A. Czujkowska).
- ✧ Osłabionego ptaka dostarczono do warszawskiego zoo.

Puszczyk mszarny *Strix nebulosa*

- OPOLSKIE: 25.03.–02.04.2008 – 1 os. (foto), Tłustoręby, pow. opolski (H. Dec).
- LUBELSKIE: 17.10.2010 – 1 os., Lasy Sobiborskie, pow. włodawski (B. Woźniak).
- LUBELSKIE: 03.–06.12. – 7 par z gniazdami (foto), Lasy Sobiborskie, pow. włodawski (B. Woźniak i inni), 06.06.12. – 1 para z 1 pull. (foto) tamże (S. Aftyka), 30.06.12. – 1 os. tamże (P. i B. Woźniak), 03.11.12. – 1 os. (foto) tamże (K. Żołądek, Ł. Bożycki, K. Pietrasz).
- ✧ Po rocznej przerwie ponownie stwierdzono lęgi tego gatunku – aż 8 par. Zwraca też uwagę pierwsze stwierdzenie w zachodniej części kraju.

Fot. 19. Syczek *Otus scops*, Warszawa, czerwiec 2012 (fot. A. Kruszewicz) – *Scops Owl*, Warsaw, June 2012

Mieszaniec *Picus canus* × *P. viridis*

MAŁOPOLSKIE: 22.04.12. – 1 ad. (wideo), Czchów, pow. brzeski (S. Mazgaj).

MAZOWIECKIE: 10.04.12. – 1 ad. (foto), Nowe Miasto nad Pilicą, pow. grójecki (K. Sieczak).

ŚLĄSKIE: 31.03. i 03.05.12. – 1 ad. (foto), Bytom Miechowice (pow.) (S. Beuch, J. Lewandowska).

Dzięcioł białoszzy *Dendrocopos syriacus*

ŚLĄSKIE: 08.08.2008 – 2 ♀♀ (foto), Częstochowa (pow.) (P. Wójcik, P. Sygiet).

ŚLĄSKIE: 27.05.12. – 1 para karmiąca (foto), Częstochowa (pow.) (D. Celiński, S. Królikowski, M. Herman).

Świergotek szponiasty *Anthus richardi*

30/44, 3/3

LUBUSKIE: 08.–09.12.12. – 1 imm. (fot. 20), Przyborów. pow. sulęciński (M. Matysiak, www.clanga.com).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 22.09.12. – 1 os. (fono), Kukinia, pow. kołobrzegi (M. Barcz); 20.10.12. – 1 os. (fono), Roby, pow. gryficki (M. Jasiński).

◇ Pierwsze stwierdzenia od roku 1999 (Komisja Faunistyczna 2000b).

Fot. 20. Świergotek szponiasty *Anthus richardi*, Przyborów, grudzień 2012 (fot. M. Matysiak) – Richard's Pipit, Przyborów, December 2012

Świergotek nadmorski *Anthus petrosus*

PODLASKIE: 28.10.12. – 1 imm. (foto), Bondary, pow. białostocki (G. Grygoruk, J. Kosior).

Pliszka żółta *Motacilla flava flavissima/lutea*

9/11, 1/1

MAŁOPOLSKIE: 30.08.2007 – 1 ♂ imm. (foto), Spytkowice, pow. wadowicki (P. Malczyk).

PODLASKIE: 30.08.12. – 1 ♂ ad. (foto, wideo), Cisówka, pow. białostocki (O. Myka; ozn. KF).

„Pliszka tundrowa” *Motacilla flava thunbergi*

LUBELSKIE: 07.06.12. – 1 karmiący (lęg z ♀ *M. f. flava*; foto), Orchówek, pow. włodawski (M. Filipiuk); 10.–17.06.12. – 1 ♂ karmiący (foto), Przeorsk, pow. tomaszowski (W. Gargola).

ŚLĄSKIE: 14.04.–01.07.12. – 1 ♂ (foto), gniazdowanie prawdopodobne, Podśloda, pow. częstochowski; 18.04.–07.07.12. – 1 ♂ karmiący (foto), Staropole, pow. częstochowski (G. Kaczorowski, S. Czyż).

Pliszka cytrynowa *Motacilla citreola*

DOLNOŚLĄSKIE: 20.05.2006 – 1 ♂, Zb. Mietkowski (P. Kołodziejczyk); 04.–05.2010 – 1 para (foto), gniazdowanie prawdopodobne, Błotnica, pow. ząbkowicki (K. Zakrzewski).

OPOLSKIE: 03.06.2008 – 1 para lęgowa, Zb. Nyski (M. Domagała).

WIELKOPOLSKIE: 25.–26.05.2009 – 1 ♂ karmiący (foto), Zawadka, pow. kolski (J. i M. Grzybek).

MAZOWIECKIE: 18.06.2009 – 1 ♂ (foto), Siedlce (pow.) (P. Szewczyk).

- DOLNOŚLĄSKIE: 26.04.–21.06.12. – 1 ♂ karmiący (łęg mieszany z ♀ *M. flava*; foto), Wrocław Świniary (S. Rusiecki).
- MAŁOPOLSKIE: 12.05.–08.06.12. – 1 para z gniazdem (foto), Lipnica Wielka, pow. nowotarski (D. Karaska i inni).
- PODKARPACKIE: 24.06.12. – 1 karmiący, Wólka Małkowa, pow. przeworski (J. Grzybek).
- PODLASKIE: 11.05.–15.06.12. – 1 para z 2 pull./juv. (foto), Kowalowy Gród, pow. białostocki (M. Polakowski, G. Grygoruk i inni); 06.05.–29.06.12. – 18 par łęgowych i 7–9 prawdopodobnie łęgowych (foto), Biebrzański PN, pow. moniecki (Ł. Krajewski i inni); 27.05.12. – 3 pary łęgowe, Lewsze, pow. białostocki (M. Wereszczuk, P. Białomyzy); 06.06.12. – 1 para i 1 juv. (foto), Biebrzański PN, pow. moniecki (S. Czernek); 16.06.12. – 1 para karmiąca i 1 ♂ (foto), zb. Siemianówka (P. Kobyłecki).
- POMORSKIE: 20.04.–06.06.12. – 1 para z 3 juv. (foto), Smołdzino, pow. słupski (G. Jędro i inni); 21.04.–24.06.12. – 5 par łęgowych i 3 prawdopodobnie łęgowe (foto), rez. Beka, pow. pucki (M. Ściborski, A. Kośmicki); 15.05.–06.07.12. – 2 pary karmiące (foto), jez. Łebsko, pow. łęborski (A. i A. Kośmiccy, M. Knitter), 22.05. i 07.06.12. – 1 para karmiąca (foto) tamże (A. Kośmicki); 28.05.12. – 2 pary karmiące (foto), Gdańsk Górki Zachodnie (A. Sikora); 28.06.12. – 1 para karmiąca (foto), Bielawskie Błota, pow. pucki (A. Sikora).
- ŚLĄSKIE: 25.05.–26.06.12. – 1 para karmiąca (foto), Bytom (pow.) (S. Beuch, A. Ochmann).
- WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 23.05.–19.06.12. – 3 pary z pull.–pull./juv., Frombork, pow. braniewski (T. Mokwa).
- WIELKOPOLSKIE: 12.06.12. – 1 ♂ karmiący (foto), Zawadka, pow. kolski (J. Grzybek).
- ✧ W roku 2012 na 17 stanowiskach gniazdowało 50–55 par, w tym najbardziej południowe stanowisko stwierdzone w kraju nad Zb. Orawskim.

Mieszaniec *Motacilla citreola* × *M. flava*

- DOLNOŚLĄSKIE: 25. i 28.04.12. – 1 ♂ (2. r.kal.; foto), Błotnica, pow. ząbkowicki (K. Zakrzewski; ozn. KF).

„Pliszka brytyjska” *Motacilla alba yarrellii*

n+24/n+28, 2/2

- DOLNOŚLĄSKIE: 08.03.12. – 1 ♂ (foto), Pilce, pow. ząbkowicki (W. Grzesiak).
- POMORSKIE: 15.04.12. – 1 ♂/♀ subad. (foto), Sobieszewo, pow. gdański (P. Malczyk).

Modraczek *Tarsiger cyanurus*

4/4, 1/1

- ZACHODNIOPOMORSKIE: 10.10.12. – 1 ♂ imm. schwytany (fot. 21), Wicie, pow. sławieński (G. Zaniewicz, W. Nowacka).

Mieszaniec *Phoenicurus ochruros* × *Ph. phoenicurus*

- PODKARPACKIE: 03.04.–06.09.12. – 1 ♂ (łęg z ♀ *Ph. ochruros*), Trzciana, pow. rzeszowski (J. Ciosek, W. Draus).

Nagórnik *Monticola saxatilis*

- DOLNOŚLĄSKIE: 19.05.12. – 1 ♂, Karkonoski PN, Śnieżne Kotły, pow. jeleniogórski (K. Dobrowolska-Martini).
- MAŁOPOLSKIE: 24.07.12. – 1 ♂, Tatrzański PN, Dolina Kościeliska (W. Miłosz).

Fot. 21. Modraszek *Tarsiger cyanurus*, Wicie, październik 2012 (fot. G. Zaniewicz) – Red-flanked Bluetail, Wicie, October 2012

Zaroślówka *Acrocephalus dumetorum*

118/123, 23/30

LUBELSKIE: 13.–18.06.12. – 1 ♂ (foto, fono), Celejów, pow. puławski (M. Przepiórka i inni).

MAZOWIECKIE: 17. i 23.06.12. – 1 ♂ (foto, fono), Budziska, pow. przasnyski (M. Murawski, K. Antczak, S. Skrobiński).

PODLASKIE: 25.05.12. – 1 ♂, Kurowo-Kolonia, pow. wysokomazowiecki (P. Świętochowski); 26.05.12. – 1 ♂ (fono), Łapy, pow. białostocki (G. Grygoruk); 04.06.12. – 1 ♂ (foto, fono), Kapice, pow. grajewski (M. Polakowski); 07.06.12. – 1 ♂ (fono), Studzianki, pow. białostocki (T. Tumieli); 07.–08.06.12. – 1 ♂ (fono), Niewodnica Kościelna, pow. białostocki (G. Grygoruk, T. Tumieli); 12.06.12. – 1 ♂ (fono), Choroszcz, pow. białostocki (M. Korniluk); 03.08.12. – 1 juv. schwytany (foto), Cisówka, pow. białostocki (P. Białomyzy i inni).

POMORSKIE: 04.06.12. i 11.–12.06.12. – 1 ♂ (foto, fono), Jeziernik, pow. nowodworski (S. Rubacha, G. Neubauer); 05.06.–13.07.12. – 1 ♂ schwytany (foto, fono), Kieźmark, pow. gdański (G. Neubauer, M. Gajewski, M. Kowalczyk); 07.–10.06.12. – 1 ♂ (foto, fono), Stobna, pow. nowodworski (G. Neubauer); 17.06.12. – 1 ♂ (foto, fono), Gdańsk Stogi (P. Zieliński).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 04.06.–03.07.12. – 4 ♂♂ (foto, fono) i 1 para (?), Przystań, pow. węgorzewski (A. Sulej, A. Sikora); 07. i 10.06.12. – 1 ♂ (fono), Pęklewo, 10.06.12. – 1 ♂ (foto, fono), Rangóry, pow. elbląski (M. Zimiński, M. Romanowski); 07.–11.06.12. – 3 ♂♂ (foto, fono), Stawki, pow. węgorzewski (A. Sulej, A. Sikora); 09.06.12. – 1 ♂ (foto, fono), Kosakowo, pow. kętrzyński (A. Sikora); 17.06.12. – 1 ♂ (fono), Górowo Iławieckie, pow. bartoszycki (K. Deoniziak); 17.–28.06.12. – 1 ♂

(fono), Gajnica, pow. olsztyński (K. Jankowski, D. Cząstkiewicz); 28.06. i 05.07.12. – 1 ♂ (foto, fon), Kwiecewo, pow. olsztyński (D. Cząstkiewicz, K. Jankowski).
ZACHODNIOPOMORSKIE: 21.05.12. – 1 ad. schwytyany (foto), Wicie, pow. sławieński (K. Stępniewska i inni); 30.05.12. – 1 ♂ (fono), Rogozina, pow. gryficki (M. Jasiński).

Piegża *Sylvia curruca*

0/0, 1/1

LUBELSKIE: 07.–25.01.12. – 1 ad. o cechach podgatunków *S. c. halimodendri/blythi* (fot. 22), Lublin (W. Osiak).

✧ Pierwsze stwierdzenie środkowoeuropejskiej formy piegży, której jednoznaczne oznaczenie nie jest jednak możliwe. Jednocześnie pierwsze zimowe stwierdzenie tego gatunku.

Wójcik *Phylloscopus trochiloides*

DOLNOŚLĄSKIE: 15.06.2003 – 2 ♂♂, 24.06.2003 – 1 ♂, Masyw Ślęży, pow. wrocławski (P. Kołodziejczyk).

DOLNOŚLĄSKIE: 03.06.12. – 1 ♂ (fono), Karpacz, pow. jeleniogórski (K. Zwoliński, A. Dławichowska), 06.06.12. – 1 ♂ (fono) tamże (M. Martini); 08.06.12. – 1 ♂ (foto, fon), Karkonoski PN, przełęcz Okraj, pow. jeleniogórski (P. Czechowski, A. Dubicka). 08.06.12. – 1 ♂ (fono), Kowary, pow. jeleniogórski (K. Zwoliński, A. Dławichowska); 10.06.12. – 1 ♂ (fono), Czerwone Skały, Góry Izerskie, pow. jeleniogórski (K. Dobrowolska-Martini); 11.06.12. – 2 ♂♂ (fono), Karpacz, pow. jeleniogórski (B. Gramsz); 19.06.12. – 1 ♂ (fono), Karkonoski PN, Mumławski Wierch, pow. jeleniogórski (K. Dobrowolska-Martini); 19.06.12. – 1 ♂, Karkonoski PN, Kocioł Łomniczki, pow. jeleniogórski (M. Martini); 27.06.12. – 2 ♂♂ (fono), Szklarska Poręba, pow. jeleniogórski

Fot. 22. Piegża *Sylvia curruca halimodendri/blythi*, Lublin, styczeń 2012 (fot. W. Osiak) – “Eastern Lesser Whitethroat”, Lublin, January 2012

- (B. Gramsz), 28.06.12. – 1 ♂ (fono) tamże (K. Dobrowolska-Martini); 06.08.12. – 1 ♂, Potoczek, pow. kłodzki (M. Sołowiej, A. Malecha).
- KUJAWSKO-POMORSKIE: 28.05.–15.06.12. – 1 ♂ (foto, fono), Aleksandrów Kujawski (pow.) (J. Czarnowski); 10.06.12. – 1 ♂, Zakurzewo, pow. grudziądzki (M. Ściborski).
- LUBELSKIE: 08.–09.06.12. – 1 ♂ (foto, fono), Lublin (M. Przepiórka i inni); 12.–13.06.12. – 1 ♂, Lublin Śródmieście (S. Śliwiński, M. Przepiórka), 23.–26.06.12. – 1 ♂ (foto, wideo) tamże (S. Aftyka); 08.07.12. – 1 ♂, Samokłeski, pow. lubartowski (D. Jabłoński).
- MAŁOPOLSKIE: 27.05. i 05.–12.06.12. – 3 ♂♂, Tatrzański PN, Dolina Kościeliska (M. Matysek i inni); 21.06.12. – 2 ♂♂ (fono) tamże (M. Dyduch, W. Piecha); 16.06.12. – 1 ♂, rez. Mogielnica, pow. limanowski (Ł. Kajtoch); 30.06.12. – 1 ♂ (foto, fono), Babio-górski PN, pow. suski (P. Czechowski, S. Rubacha, K. Kus).
- MAZOWIECKIE: 26.05.12. – 1 ♂ (wideo), Warszawa, Park Arkadia (J. Rapczyński); 06.06.12. – 1 ♂ (foto), Warszawa, Fort Blizne (P. Głowacki); 08.–24.06.12. – 1 ♂ (foto, fono), Radom (pow.) (R. Tęcza, P. Malczyk, J. Słupek); 27.07.12. – 1 ♂, Warszawa Centrum (P. Chylarecki).
- OPOLSKIE: 27.07.12. – 1 ♂, Opole (M. Zawadzki, M. Kowalski).
- PODKARPACKIE: 01.06.12. – 1 os. (foto, fono), Rabe, pow. leski (M. Twardowski).
- POMORSKIE: 13.07.12. – 1 para karmiąca, 28.07.12. – 2 pary z pull./juv. (foto), Jastarnia, pow. pucki (A. Sikora).
- ŚLĄSKIE: 10.06.12. – 1 ♂ (foto), Nielewka, pow. żywiecki (J. Król).
- ŚWIĘTOKRZYSKIE: 09.06.12. – 1 ♂ (fono), Młynek, pow. starachowicki (B. Sępioł).
- WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 19.07.12. – 1 ad. z cn. 2 pull./juv. (foto), Młynowo, pow. braniewski (A. Sikora).
- WIELKOPOLSKIE: 29.05.–04.06.12. – 1 ♂ (foto, fono), Kórnik, pow. poznański (M. Gier-tych, P. Chylarecki); 10.–13.06.12. – 1 ♂ (fono, wideo), Gniezno (pow.) (M. Frącko-wiak), 21.06.12. – 1 ♂ (wideo) tamże (M. Przysański).
- ZACHODNIOPOMORSKIE: 19.05.12. – 1 ♂ (fono), Kołobrzeg Podczele (Z. Kajzer); 22.05.12. – 1 os. schwytany (foto), Wicie, pow. sławieński (K. Stępniewska, E. Tylko), 24.05.12. – 1 ♂ (fono) tamże (K. Stępniewska, K. Rosińska); 30.05.–14.06.12. – 1 ♂ (fono), Białogard (pow.) (K. Hryniewicz); 18.07.12. – 1 ♂, Rewal, pow. gryficki (T. Star-warczyk).
- ✧ Podczas najliczniejszego dotychczas pojawu, wójciki odnotowano praktycznie na obszarze całego kraju, w tym cały szereg obserwacji dokonano w Karkonoszach i Tatrach.

Świstunka złotawa *Phylloscopus proregulus*

39/39, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 30.10.12. – 1 imm. schwytany (foto), Wicie, pow. sławieński (M. Materek i inni).

Świstunka żółtawa *Phylloscopus inornatus*

92/94, 6/6

KUJAWSKO-POMORSKIE: 24.10.12. – 1 os. schwytany (foto), Jez. Rakutowskie, pow. włocławski (E. Tylko, M. Wayda).

PODKARPACKIE: 07.10.12. – 1 imm. schwytany (foto), Myscowa, pow. jasielski (A. Pędzi-wilk i inni).

POMORSKIE: 20.09.12. – 1 os. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (G. Bela).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 25.09.12. – 1 imm. schwytany (foto), Wicie, pow. sławieński (M. Materek i inni); 07.10.12. – 1 imm. schwytany (foto), Dąbkowice, pow. sławieński (M. Polakowski i inni); 12.10.12. – 1 imm. schwytany (foto), Wicie, pow. sławieński (G. Zaniewicz, W. Nowacka, P. Korniluk).

„Pierwiosnek syberyjski” *Phylloscopus collybita tristis* 32/32, 2/2
PODKARPACKIE: 26.–27.10.2008 – 1 imm. schwytyany (foto), Myscowa, pow. jasielski (M. Ciach i inni).
PODLASKIE: 26.–27.01.12. – 1 os. (foto), Białystok Fasty (G. Grygoruk, J. Kosior, I. Masłowski).
ZACHODNIOPOMORSKIE: 20.10.12. – 1 ad. schwytyany (foto), Dąbkowice, pow. sławieński (M. Polakowski i inni).
✧ Stwierdzenie z Białegostoku jest pierwszym zimowym.

Świstunka iberyjska *Phylloscopus ibericus* 1/1, 1/1
DOLNOŚLĄSKIE: 15.05.–04.06.12. – 1 (fot. 23, fono, wideo), Przetęcz Okraj, Kowary, pow. jeleniogórski (B. Gramsz i inni).
✧ Drugie stwierdzenie w kraju; poprzednie odnotowano w czerwcu 2005 (Faber 2008).

Dzierzba czarnoczelna *Lanius minor*
POMORSKIE: 24.11.1985 – 1 ad., rez. Ptasi Raj, pow. gdański (M. Skakuj).
MAZOWIECKIE: 10.–25.07.2010 – 1 ♂ (foto), pow. ostrołęcki (J. Zięba).
MAZOWIECKIE: 29.06.12. – 1 ad., Lipska Wola, pow. kozienicki (R. Tęcza);
14.07.–05.08.12. – 1 ♀ (foto), pow. ostrołęcki (J. Zięba).

Pasterz *Pastor roseus* n+34/n+82, 3/3
LUBELSKIE: 23.05.12. – 1 ad. (fot. 24), Żurawnica, pow. zamojski (M. Filipiuk, M. Polak);
31.07.12. – 1 ad., Pawłowice, pow. rycki (M. Materek).

Fot. 23. Świstunka iberyjska *Phylloscopus ibericus*, Kowary, maj–czerwiec 2012 (fot. J. Lontkowski) – *Iberian Chiffchaff, Kowary, May–June 2012*

Fot. 24. Pasterz *Pastor roseus*, Żurawica, maj 2012 (fot. M. Filipiuk) – Rose-coloured Starling, Żurawica, May 2012

Fot. 25. Łuskowiec *Pinicola enucleator*, Puszcza Romincka, grudzień 2012 (fot. D. Cząstkiewicz) – Pine Grosbeak, Romincka Forest, December 2012

ZACHODNIOPOMORSKIE: 15.–16.08.12. – 1 ad. (foto), Darłowo, pow. sławieński (K. Gieróń).

Czczotka tundrowa *Carduelis hornemanni* ca 153/506, 2/2
POMORSKIE: 27.01.12. – 1 os. (foto), Gdynia (pow.) (P. i D. Jędryczak); 05.02.12. – 1 ♂
imm. (foto), Hel, pow. pucki (D. Ostrowski, M. Gutowski, D. Kilon).

Łuskowiec *Pinicola enucleator* n+11/n+43, 2/11
WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 16.11.12. – 1 os., Puszcza Romincka, pow. gołdapski (D. Czastkiewicz), 09.12.12. – 2 ♂♂ i 8 ♀♀/imm. (fot. 25) tamże (D. Czastkiewicz, A. Sereda).

Poświerka *Calcarius lapponicus*

DOLNOŚLĄSKIE: 17.11.12. – 1 os. (foto), Marcinkowice, pow. wrocławski (K. Ostrowski).

LUBELSKIE: 07.04.12. – 1 ♀, Wylany, pow. łukowski (M. Polak).

LUBUSKIE: 11.09.12. – 1 os., Wyzanowo, pow. międzyrzecki (M. Bocheński).

POMORSKIE: 17.03.12. – 1 os. (foto), Cyganek, pow. nowodworski (M. Zimiński, M. Romanowski); 22.09.12. – 2 os., rez. Ptasi Raj, pow. gdański (M. Radziszewski); 02.10.12. – 1 os. (foto), Władysławowo/Chłapowo, pow. pucki (Z. Kajzer), 20.10.12. – 1 os. (foto) tamże (Z. Kajzer, S. Guentzel, Ł. Ławicki).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 03.01.12. – 1 os., 20.01.12. – 9 os., 23.02.12. – 2 os., 03.03.12. – 1 os., Pogorzeliça, pow. gryficki (M. Jasiński, M. Sołowiej, A. Malecha); 20.01.12. – 4 os., Trzebusz, pow. gryficki (M. Jasiński); 31.01.12. – 5 os., 07.02.12. – 11 os., 10.02.12. – 4 os., Zapolice/Włodarka, pow. gryficki (P. Zientek, M. Jasiński); 11.02.12. – 1 os. (foto), Karcino, pow. kołobrzeski (Z. Kajzer); 20.02.12. – 3 os. (foto), Rusinowo, pow. sławieński (D. Boroń); 20.10.12. – 17 os. (foto), Pogorzeliça, pow. gryficki (M. Jasiński), 21.10.12. – 19 os. tamże (M. Barcz), 22.10.12. – 5 os. tamże (S. Czyż, G. Kaczorowski, M. Borowik), 27.10.12. – 10 os. tamże (S. Guentzel, Z. Kajzer, S. Michałowski), 12. i 17.11.12. – 19 os. tamże (M. Jasiński, M. i D. Świtąła), 02.12.12. – 13 os. tamże (Z. Kajzer, M. Leszczyński), 08.12.12. – 6 os. tamże (M. Kowalewski), 20.12.12. – 10 os. tamże (P. Ziętek); 30.10.12. – 1 os. (fono), Trzęsacz, pow. gryficki (M. Jasiński); 05.11.12. – 1 os. (fono), Zagórze, pow. kamieński (M. Jasiński); 02.12.12. – 3 os. (foto), Darłowo, pow. sławieński (G. Jędro); 16.–17.12.12. – 1 ♂ (foto), Wiejkowo, pow. kamieński (Z. Kajzer, M. Jasiński, M. Barcz).

Trznadelek *Emberiza pusilla* 19/20, 1/1

POMORSKIE: 02.11.12. – 1 imm. (fot. 26), Hel, pow. pucki (Z. i R. Kajzer).

✧ Pierwsze stwierdzenie od roku 2003 (Komisja Faunistyczna 2004).

Kategoria D (pochodzenie niepewne – *uncertain origin*)

Gęś tybetańska *Anser indicus* 68/81, 3/3

DOLNOŚLĄSKIE: 06. i 25.03.12. – 1 ad. (wideo), Zb. Mietkowski (P. Kołodziejczyk, G. Orłowski, A. Kuźnia).

LUBUSKIE: 22.11.12. – 1 ad. (foto), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (P. Czechowski i inni).

POMORSKIE: 23.–27.04.12. – 1 ad., jez. Gardno, pow. słupski (G. Jędro, O. Ciebiera, M. Goc, www.clanga.com).

Fot. 26. Trznadelek *Emberiza pusilla*, Hel, listopad 2012 (fot. Z. Kajzer) – *Little Bunting, Hel, November 2012*

Fot. 27. Kapturzik *Lophodytes cucullatus*, PN Ujście Warty, marzec 2012 (fot. K. Wypychowski) – *Hooded Merganser, Warta Mouth NP, March 2012*

Śnieżycza duża *Anser caerulescens*

53/86, 5/7

DOLNOŚLĄSKIE: 29.01.2003 – 1 ad., Mirosławice, pow. wrocławski (P. Kołodziejczyk).
LUBELSKIE: 07.–15.01.12. – 1 ad. (foto), Jeziorany, pow. lubartowski (A. Gajowniczek, www.clanga.com).
LUBUSKIE: 26.01.12. – 2 ad. (foto), Bieganów, pow. słubicki (G. Sawko); 14.10.12. – 1 ad. (odm. błękitna; foto), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (A. Kuźnia i inni).
PODLASKIE: 15.03.12. – 2 ad. (foto), Siemień, pow. łomżyński (A. Grabowska).
WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 12.03.12. – 1 ad. (foto), Krupin, pow. elbląski (K. Jankowski).

Kapturzik *Lophodytes cucullatus*

8/8, 1/1

LUBUSKIE: 06.03.12. – 1 ♂ (fot. 27), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (M. Leszczyński, K. Wypychowski, P. Baranowski).

Kategoria E (pojaw nienaturalny – *unnatural occurrence*)**Łabędź czarny *Cygnus atratus***

DOLNOŚLĄSKIE: 01.12.12. – 1 os., zb. Witka, pow. zgorzelecki (J. Lontkowski).
MAŁOPOLSKIE: 28. i 31.10.12. – 1 ad. (foto), Kraków (K. Czajowski, G. Kopka, B. Czerwiński).
MAZOWIECKIE: 17.09.–01.10.12. – 1 ad. (foto), Truskaw i zb. Mokre Łąki, pow. warszawski zachodni (S. Matuszewski, P. Kobyłecki).
ŚWIĘTOKRZYSKIE: 11.04.–05.12.12. – 1 ad. (foto), Górki, pow. buski (M. Jantarski i inni).

Karolinka *Aix sponsa*

DOLNOŚLĄSKIE: 27.–28.01.12. – 1 ♀ (foto), Bystrzyca, pow. oławski (M. Stajszczyk, J. Regner); 16.02.12. – 1 ♂ (foto), Wrocław, ujście Ślęzy (P. Kwaśniewicz, M. Pietkiewicz); 18.02.12. – 1 para (foto), Wrocław Maślice (K. Pietkiewicz i inni).
MAZOWIECKIE: 06.–21.01.12. – 1 ♀ (foto), Konstancin-Jeziorna, pow. piaseczyński (Ł. Matyjasiak); 02.02.12. – 1 ♂ (foto), Warszawa, Park Kępa Potocka (P. Kobyłecki).
ŚLĄSKIE: 07.09.12. – 1 ♀ (foto), Kostkowice, pow. cieszyński (J. Gil).

Świstun chilijski *Anas sibilatrix*

MAZOWIECKIE: 26.01.12. – 1 ♂ (foto), Jez. Szczęśliwickie, pow. warszawski, 03.03.12. – 1 ♂ (foto), Warszawa, Park Moczydło (P. Kobyłecki, A. Król).

Rożeniec białolicy *Anas bahamensis*

ŚLĄSKIE: 25.08. i 14.09.12. – 1 os. (foto), Zb. Goczałkowicki (Z. Wnuk, M. Nagler).

Sęp plamisty *Gyps rueppellii*

WIELKOPOLSKIE: 12.09.–30.10.12. – 1 ♀ schwytana (foto, wideo), Gostyń (pow.) (P. Ćwiertnia).

Bielik olbrzymi *Haliaeetus pelagicus*

POMORSKIE: 11.05.12. – 1 imm. schwytany (wideo), Władysławowo, pow. pucki (<http://kontakt24.tvn.pl>).

Księżniczka słoneczna *Polytelis anthopeplus*

MAŁOPOLSKIE: 17.08.12. – 1 ♀/imm. (foto), Ochotnica Górna, pow. nowotarski (M. Goc).

Aleksandretta chińska *Psittacula derbiana*

WIELKOPOLSKIE: 02. i 19.–20.11.12. – 1 ♂ ad. (foto), Ostrów Wlkp. (pow.) (P.T. Dolata).

Aneks: Obserwacje nieakceptowane – *Not accepted records*

◆ *Anser erythropus*: 27.01.12. – 1 ad., Szkaradowo, woj. wielkopolskie; 08.02.12. – 1 juv. (foto), Konstancin-Jeziorna, woj. mazowieckie; 11.03.12. – 1 os. (foto), Smogulec, woj. wielkopolskie; 18.–19.05.12. – 1 ad. (foto), Brzostowo, woj. podlaskie. ◆ *Anser caerulescens*: 03.02.12. – 1 ad. (odm. błękitna), Rudyszwałd, pow. raciborski. ◆ *Branta hutchinsii*: 20.–22.09.2011 – 1 juv. (foto), Sztutowo, woj. pomorskie; 02.03.12. – 1 os., Barnim, woj. zachodniopomorskie; 03.03.12. – 1 os. (foto), Piasek, woj. zachodniopomorskie. ◆ *Aythya affinis*: 23.–24.03.12. – 1 ♂ (foto), PN Ujście Warty, woj. lubuskie. ◆ *Puffinus griseus*: 14.01.12. – 1 os., Stegna, woj. pomorskie. ◆ *Circus macrorurus*: 26.06.2011 – 1 ♀ juv. (foto), Brzeźno, woj. świętokrzyskie; 30.04.12. – 1 ♂ imm. (foto), Chodwańce, woj. lubelskie; 23.05.12. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Żurawnica, woj. lubelskie; 23.09.12. – 1 juv. (foto), Parcewo, woj. podlaskie. ◆ *Accipiter brevipes*: 16.04.2011 – 1 os. (foto), Koło, woj. wielkopolskie. ◆ *Buteo rufinus*: 17.05.12. – 1 imm. (foto), Gródek-Kolonia, woj. lubelskie; 16.06.12. – 1 juv., Biała Podlaska, woj. lubelskie; 15. i 17.07.12. – 1 os. (foto), Żółwia Błoc, woj. zachodniopomorskie; 23.08.12. – 1 os., Horyszów, woj. lubelskie; 25.08.12. – 1 juv. (foto), Jastrzębiec, woj. świętokrzyskie; 04.09.12. – 1 juv., Wilamowa, woj. opolskie; 08.09.12. – 1 os. (foto), Wielącza-Kolonia, woj. lubelskie; 21.09.12. – 1 os. (foto), ujście Wkry, woj. mazowieckie; 02.10.12. – 1 ad. (foto), Gosławice, woj. wielkopolskie; 05.10.12. – 1 juv. (foto), Lisie Kąty, woj. opolskie; 13.10.12. – 1 ad., Zabrze Zaborze, woj. śląskie. ◆ *Aquila clanga*: 02.05.2011 – 1 os. (foto), rez. Sarniawy, woj. lubelskie; 19.04.12. – 1 os. (foto), Jastrzębiec, woj. świętokrzyskie; 30.04.12. – 1 juv. (foto), Wrocław, woj. dolnośląskie; 12.08.12. – 1 os. (foto), Myscowa, woj. podkarpackie. ◆ *Aquila heliaca*: 08.02.12. – 1 imm. (3. rok; foto), Zamość, woj. lubelskie. ◆ *Falco eleonora*: 24.08.12. – 1 ad. (odm. ciemna), Babiszka Góra, woj. małopolskie. ◆ *Falco cherrug*: 14.02.12. – 1 os. (foto), Opole, woj. opolskie; 02.05.12. – 1 ad. (foto), Wizna, woj. podlaskie. ◆ *Charadrius morinellus*: 20.06.12. – 1 os., Tatrzański PN, woj. małopolskie. ◆ *Calidris melanotos*: 13.10.12. – 1 os., PN Ujście Warty, woj. lubuskie. ◆ *Limnodromus* sp.: 24.03.12. – 1 os. (foto), Występ, woj. zachodniopomorskie. ◆ *Tringa glareola*: 06.07.2011 – 1 ad., gniazdowanie niepewne, Zb. Nyski, woj. opolskie. ◆ *Stercorarius pomarinus*: 18.08.12. – 1 ad., Wicie, woj. zachodniopomorskie; 24.09.12. – 3 os. (foto), Krynica Morska, woj. pomorskie. ◆ *Stercorarius skua*: 14.04.12. – 1 imm./ad. (foto), Patrzyków, woj. wielkopolskie. ◆ *Larus delawarensis*: 23.07.12. – 1 ad. (foto), Zalew Szczeciński, woj. zachodniopomorskie; 06.09.12. – 1 ad. (foto), Świnoujście, woj. zachodniopomorskie. ◆ *Larus glaucooides*: 01.08.12. – 1 juv. (foto), Gdynia, woj. pomorskie. ◆ *Sterna sandvicensis*: 30.06.12. – 7 ad. (wideo), Dachnow, woj. podkarpackie. ◆ *Motacilla flava thunbergi*: 06.12. – 1 ♂ (lęg z ♀ *M. f. flava*; foto), Kowalowy Gród, woj. podlaskie; 16. i 23.06.12. – 1 ♂ (foto), gniazdowanie niepewne, Brzeziny, woj. podlaskie. ◆ *Motacilla alba yarrellii*: 14.04.12. – 1 ♀/imm. (foto), Jasień/Czempin, woj. wielkopolskie. ◆ *Acrocephalus dumetorum*: 05.06.12. – 1 ♂ (fono), Ciszewo, woj. podlaskie. ◆ *Phylloscopus bonelli*: 05.05.12. – 1 ♂, Huta Tarnawacka, woj. lubelskie. ◆ *Phylloscopus collybita tristis*: 25.10.2010 – 1 os. (foto), Wrocław Krzyki, woj. dolnośląskie; 04.11.2011 – 1 „młody” schwytany (foto), Kopań, woj. zachodniopomorskie; 23.10.12. – 1 os. (foto), Gdańsk Brzeźno, woj. pomorskie; 21.11.12. – 1 os. (foto), zb. Komorów, woj. dolnośląskie. ◆ *Cyanistes cyanus*: 07.10.12. – 2 os., Jez. Berzyńskie, woj. wielkopolskie. ◆ *Lanius excubitor homeyeri*: 14.12.12. – 1 os. schwytany (foto), Lipnica Dolna, woj. podkarpackie. ◆ *Loxia pytyopsittacus*: 16.04.12. – 1 os., góra Chocień, woj. podkarpackie.

Rewizje – *Revisions*

Larus michahellis

08.05.2009 – 1 ad. z gniazdem, schwytany (foto), Zb. Mietkowski, woj. dolnośląskie (J. Szymczak).

Po uzyskaniu dodatkowych informacji o tym oznakowanym osobniku oraz jego ponownym stwierdzeniu w miejscu gniazdowania, oznaczenie gatunku uznano za prawidłowe.

Summary: Rare birds recorded in Poland in 2012

This report includes 731 accepted records from 2012, as well as 68 earlier ones, concerning 108 species and subspecies. None new species has been recorded, although a Central Asian subspecies of the Lesser Whitethroat *Sylvia curruca halimodendri/blythi* was recorded for the first time in Poland. Highlights of the year were: the second record of the White-rumped Sandpiper *Calidris fuscicollis*, Ross's Gull *Rhodostethia rosea* and Iberian Chiffchaff *Phylloscopus ibericus*, the third of the "Black Brant" *Branta bernicla nigricans*, the fourth of the Blue-winged Teal *Anas discors* and Baird's Sandpiper *C. bairdii*, and the fifth of the Semipalmated Sandpiper *C. pusilla* and Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus*, finally the first since 62 years appearance of the Little Bustard *Tetrax tetrax*. Noteworthy are also the highest ever numbers of the Long-legged Buzzard *Buteo rufinus* (57 records), Imperial Eagle *Aquila heliaca* (7), Black-winged Stilt *Himantopus himantopus* (34), Pectoral Sandpiper *C. melanotos* (18), Great Black-headed Gull *Larus ichthyæetus* (17), Iceland Gull *L. glaucooides* (12), as well as the unprecedented influx of Kittiwakes *Rissa tridactyla* (146 records, 826 individuals in total). The Little Egret *Egretta garzetta* and Kentish Plover *Charadrius alexandrinus* bred for the second time in the country, the Common Eider *Somateria mollissima* for the third time, whereas high numbers of Avocets *Recurvirostra avosetta* (8 pairs) and Great Grey Owls *Strix nebulosa* (8 pairs) were recorded as well.

Records of each species are first presented regionally in alphabetic order of the provinces, afterwards chronologically; they contain: date, number of individuals, sex and age (if known), documentation if present (photo, phono, video, specimen, etc.), location, district, and in brackets names up to three observers, further brief comments and references in some cases. The number codes following the species name mean: the first one – number of records slash number of individuals till 2010 inclusive, the second one – number of records slash number of individuals in 2011; "ca" means approximate number of records or individuals, "n" instead of a number – unknown number of those. The report includes an appendix (Aneks) containing records not accepted, and a list of revisions, i.e. reconsidered records.

The following terms and abbreviations are used: os. = individual/individuals, para/pary = pair/pairs, para lęgowa = breeding pair, para z gniazdem = pair with nest, lęg = brood, lęg mieszany = mixed brood, karmiący = feeding, schwytany = caught, martwy = dead, r.kal. = calendar year, lato = summer, zima = winter.

Literatura

- Baszanowski P., Sikora A., Chylarecki P. 1993. Sieweczka morska (*Charadrius alexandrinus*) nowym gatunkiem lęgowym w awifaunie Polski. Not. Orn. 34: 376–378.
- Betleja J., Gorczewski A. 2004. Pierwsze stwierdzenie lęgu czapli nadobnej *Egretta garzetta* w Polsce. Not. Orn. 45: 263–265.
- Faber M. 2008. Pierwsze stwierdzenie świstunki iberyjskiej *Phylloscopus ibericus* w Polsce oraz jej identyfikacja. Not. Orn. 49: 116–122.
- Kajzer Z., Sołowiej M. 2012. Drugie stwierdzenie lęgu sieweczki morskiej *Charadrius alexandrinus* w Polsce. Orn. Pol. 53: 305–308.
- Komisja Faunistyczna 2000a. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1998. Not. Orn. 41: 29–53.
- Komisja Faunistyczna 2000b. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1999. Not. Orn. 41: 293–316.
- Komisja Faunistyczna 2001. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2000. Not. Orn. 42: 193–214.
- Komisja Faunistyczna 2003. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2002. Not. Orn. 44: 195–219.
- Komisja Faunistyczna 2004. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2003. Not. Orn. 45: 169–194.
- Komisja Faunistyczna 2007. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2006. Not. Orn. 48: 107–136.
- Komisja Faunistyczna 2008. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2007. Not. Orn. 49: 81–115.

- Komisja Faunistyczna 2012. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2011. *Ornis Pol.* 53: 105–140.
- Sikora A. 1998. Pierwsze stwierdzenie biegusa białorzynego *Calidris fuscicollis* w Polsce. *Not. Orn.* 39: 263–265.
- Sołowiej M., Kajzer Z. 2013. Drugie stwierdzenie biegusa białorzynego *Calidris fuscicollis* w Polsce. *Ornis Pol.* 54: 62–65.
- Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”, Wrocław.
- Zieliński P., Piotrowski M. 1998. Pierwsze stwierdzenie mewy różowej *Rhodostethia rosea* w Polsce. *Not. Orn.* 39: 261–262.

Errata do poprzednich raportów

- Raport nr 21, s. 159, wiersz 7 od dołu: skreślić cały wiersz (obserwacja zdublowana); w raportach nr 22–28 w kodach liczbowych zmniejszyć liczbę stwierdzeń o jeden.
- Raport nr 25, s. 113, wiersz 16 od góry: zamiast 07.–08.10.08. powinno być 07.09.–08.10.08.
- Raport nr 26, s. 144, wiersz 16 od dołu: zamiast 1 ad. powinno być 1 os.
- Raport nr 28, s. 114, wiersz 5 od góry: zamiast S. Przepiórka powinno być M. Przepiórka.
- Raport nr 28, s. 124, wiersze 14–15 od dołu: powinno być 26.–27.10.11. – 1 juv. (foto), Zb. Zemborzycy (M. Przepiórka), 17.11.11. – 1 juv. tamże (Ł. Bednarz, P. Szewczyk).

Komisja Faunistyczna SO PTZool
Sienkiewicza 21, 50-335 Wrocław
stawar@biol.uni.wroc.pl